

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

(πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων – Μεσολόγγι)

Εργαλεία και Μέσα Προώθησης των Επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Όνοματεπώνυμο Διδάσκοντος:

Μαυριδάκης Θεοφάνης

Όνοματεπώνυμο Φοιτητών:

Δημήτριος Ρομποτής

Ιγνάτιος Χαραλαμπίδης

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ, 2021

A.M. Φοιτητών:

Δημήτριος Ρομποτής:

14945

Ιγνάτιος Χαραλαμπίδης:

15017

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Συντμήσεων-Συντομογραφιών	7
Εισαγωγή	10
1. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETE): ένα επενδυτικό εργαλείο στα χέρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).....	12
1.1 Σύνθεση της ETE	13
1.2 Τρόπος λειτουργίας της ETE	14
1.3 Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και οι ευρωπαίοι πολίτες.....	15
1.3.1 Επιμέρους υπηρεσίες στην ETE	15
1.4 Αποστολή- Στόχοι- Επίδραση της ETE	16
1.5 Τι κάνει η ETE	17
1.6 Αποτίμηση της λειτουργίας της ETE και η παρουσία της στην Ελλάδα.....	21
2. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).....	22
2.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: η αποστολή του	22
2.2 Το Χρονικό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων: Σημεία- Σταθμοί.....	23
2.3 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: η Διακυβέρνηση.....	26
2.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Risk Management	28
2.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: Συμμόρφωση και Λειτουργικός Κίνδυνος (Compliance and Operational Risk -COR)	29
2.5.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες- καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	30
2.5.2 Επιχειρησιακός Κίνδυνος και Προστασία Δεδομένων.....	31
2.6 Μέτοχοι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.....	31

2.6.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Credit Rating	32
2.7 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Equity Products	33
2.7.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Technology Transfer	34
2.7.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και European Angels Fund (EAF)	35
2.7.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Venture Capitals.....	37
2.7.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Social Impact Accelerator (SIA).....	38
2.7.5.1 Τι είναι η Επενδυτική Στρατηγική του SIA	38
2.7.5.2 Διαχειριστές Αμοιβαίων Κεφαλαίων για Συνεργασία με το EIF υπό την Εποπτεία του SIA	39
2.7.6 Άλλα Equity Products του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.....	42
2.7.7 Πρόγραμμα Πανευρωπαϊκών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Pan-European Venture Capital Fund(s)-of-Funds Programme	43
2.7.8 Ευρωπαϊκό Ταμείο για τις Στρατηγικές Επενδύσεις (EFSI) και Equity Products...47	
2.7.9 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Single EU Equity Financial Instrument	49
2.7.9.1 Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020 (Horizon 2020)	50
2.7.9.2 COSME- Equity Facility for Growth (EFG)	54
2.7.9.3 InnovFin Equity	55
2.7.9.4 EIF-NPI Equity Platform	57
2.8 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Debt Products	59
2.8.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και AGRI Guarantee Facility	60
2.8.1.1 AGRI Italy Platform Uncapped Guarantee Instrument	64
2.8.2 Credit Enhancement.....	65

2.8.3 Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility (CCS GF)	69
2.8.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και ENSI - EIF and National Promotional Institutions (NPIs) Securitisation Initiative	69
2.8.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Erasmus+ Master Loan Guarantee Facility ..	72
2.8.6 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και EREM Debt Products.....	73
2.8.6.1 EREM Asset-Backed Securities (ABS) Credit Enhancement	74
2.8.6.2 EREM Cooperative Banks & Smaller Institutions (CBSI).....	75
2.8.6.3 The SME Initiative.....	75
2.9 Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων.....	76
3. Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης- ΕΣΠΑ	78
3.1 Το αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΠΑ	78
Συμπεράσματα - Επίλογος	91
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	93
Ελληνόγλωσση.....	93
Ξενόγλωσση.....	94

Πίνακας Συντμήσεων-Συντομογραφιών

Ελληνικές:

ΓΔ: Γενική Διεύθυνση

ΔΕΔ: Διευρωπαϊκά Δίκτυα

ΕΓΤΑΑ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

ΕΕΣ: Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία

ΕΣΠΑ: Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης

ΕΤΣΕ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών

ΕΠ: Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΕΠΑνΕΚ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

ΕΣΠΑ: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

ΕΤαΕ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

ΕΤΕ(π): Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

ΕΤΘΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

π.χ.: παραδείγματος χάρη

ΠΕΠ: Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

ΣΔΕ: Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

ΣΔΙΤ: Σύμβαση Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα

ΥΜΕΠΕΡΑΑ: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

Ξένες:

ABS: Asset Backed Securities

AML: Anti-Money Laundering

BBB, UK: British Business Bank, UK

CBSI: Cooperative Banks & Smaller Institutions

CCS GF: Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility

CDP, IT: Cassa Depositi e Prestiti, IT

CFT: Combating the Financing of Terrorism

COR: Compliance and Operational Risk

EAF: European Angels Fund

EAFRD: European Agricultural Fund for Rural Development

EBDR: the European Bank for Reconstruction and Development

EFG: Equity Facility for Growth

EFSI: European Fund of Strategic Investments

EIB: European Investment Bank

EIF: European Investment Fund

EU: European Union

ICO, ES: Instituto de Credito Oficial

IFD, PT: Instituição Financeira de Desenvolvimento

KfW, DE: Kreditanstalt für Wiederaufbau

MT: Malta Development Bank Working Group

NPI: National Promotional Institutions

SIA: Social Impact Accelerator

VC FoF: Venture Capitals Funds-of Funds

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν και να αναλυθούν τα κυριότερα επενδυτικά εργαλεία και μέσα που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να προωθήσει τα εμπορικά της συμφέροντα. Αυτά αναμένεται να αναπτυχθούν μέσα από την παρουσίαση και επεξεργασία θεματικών ενοτήτων, αφού όμως πρώτα έχουν αναφερθεί σε ξεχωριστό κεφάλαιο και κατ' επέκταση σε υποκεφάλαια το αντικείμενο οι στόχοι, η μεθοδολογία και η δομή της εργασίας. Οι θεματικές που αναμένεται να παρουσιαστούν είναι οι εξής :

- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETE): ένα επενδυτικό εργαλείο της ΕΕ
- Τι ακριβώς κάνει η ΕΤΕ , σύνθεση, πώς λειτουργεί
- Επιμέρους υπηρεσίες στην ΕΤΕ
- Αποστολή, στόχοι και επίδραση της ΕΤΕ
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (αποστολή, σημεία-σταθμοί, διακυβέρνηση, Risk Management, COR, καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, επιχειρησιακός κίνδυνος και προστασία δεδομένων, μετοχική σύνθεση, ΕΤαΕ και Credit Rating, Equity Products, Debt Products)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων
- ΕΣΠΑ

Αφού ολοκληρωθεί η ανάπτυξη των ως άνω θεματικών, ακολουθούν τα απαραίτητα συμπεράσματα που τεκμαίρονται από την παρούσα εργασία εν είδη epilόγou. Τέλος, παρατίθεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για να εκπονηθεί αυτή η εργασία.

1. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ): ένα επενδυτικό εργαλείο στα χέρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Με μια γρήγορη ματιά, η ΕΤΕ έχει ως κύριο στόχο τη χρηματοδότηση σχεδίων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Πρόεδρος της ΕΤΕ είναι ο Βέρνερ Χόγιερ, ενώ το Συμβούλιο των Διοικητών απαρτίζεται από ένα μέλος ανά χώρα της ΕΕ και έναν εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως έτος ίδρυσης της ΕΤΕ λαμβάνεται υπόψη το 1958, ενώ εδράζεται στο Λουξεμβούργο (Europra.eu, 2019).

Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ), μπορούν να σημειωθούν τα εξής: η ΕΤΕ ανήκει λοιπόν εξίσου στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Μεταξύ άλλων, οι στόχοι που εκείνη έχει θέσει προς υλοποίηση είναι οι παρακάτω (Europra.eu, 2019):

- τόνωση του δυναμικού της Ευρώπης σε ό,τι αφορά τις θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη
- στήριξη δράσεων για να καταπολεμηθεί η κλιματική αλλαγή
- προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών και εκτός των συνόρων της ΕΕ.

Αναφορικά με τις δράσεις της ΕΤΕ παρατηρούνται οι εξής (Europra.eu, 2019):

Αρχικά, η ΕΤΕ δανείζεται χρήματα από τις κεφαλαιαγορές και εν συνεχεία τα διαθέτει με τη μορφή δανείων υπό ευνοϊκούς όρους σε σχέδια που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ. Γύρω στο ποσοστό της τάξης του 90% των δανείων χορηγούνται εντός της ΕΕ, που σημαίνει πως κανένα μέρος των χρημάτων δεν προέρχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σχετικά με τα είδη προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχει η ΕΤΕ, παρατηρούνται τα εξής τρία (Europa.eu, 2019):

- *Χορήγηση δανείων*: περίπου το 90% -μπορεί και παραπάνω- των συνολικών χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων της αφορούν σε μια βασική αρμοδιότητα στην οποία προβαίνει η ΕΤΕ. Η ΕΤΕ αναλαμβάνει τη χορήγηση δανείων σε πελάτες διαφορετικής δυναμικής ούτως ώστε να επιτευχθεί ανάπτυξη και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, η στήριξη των οποίων συχνά συμβάλλει στο να προσελκυστούν νέοι επενδυτές.
- «*Συνδυαστική πόρων*»: επιτρέπει στους πελάτες της να συνδυάσουν τη χρηματοδότηση από την ΕΤΕ με άλλες επενδυτικές πηγές.
- *Παροχή συμβουλών και τεχνική υποστήριξη*: για να μεγιστοποιηθεί η αποδοτικότητα των πόρων.

Σημειώνεται πως η ίδια η ΕΤΕ αναλαμβάνει τη χορήγηση δανείων άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ. Σε περίπτωση που αφορά σε μικρότερα δάνεια, ανοίγονται πιστωτικές γραμμές για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία στη συνέχεια χορηγούν δάνεια σε πιστωτές (Europa.eu, 2019)

1.1 Σύνθεση της ΕΤΕ

Αναφορικά με τη σύνθεση της ΕΕ, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι μέτοχοι. Σε ό,τι έχει να κάνει με τις αποφάσεις και το πώς αυτές λαμβάνονται, παρατηρείται ότι η λήψη των αποφάσεων γίνεται από τα παρακάτω όργανα (Europa.eu, 2019):

- *Το Συμβούλιο των Διοικητών:* απαρτίζεται από υπουργούς (συνήθως τους υπουργούς Οικονομικών) όλων των κρατών-μελών της ΕΕ. Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις της πιστωτικής πολιτικής.
- *Το Διοικητικό Συμβούλιο:* επικεφαλής του Συμβουλίου αυτού είναι ο πρόεδρος της ΕΤΕ, ενώ απαρτίζεται από 28 μέλη τα οποία ορίζονται από τα κράτη-μέλη της ΕΕ και ένα μέλος που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αποφασίζει για τον δανεισμό της Τράπεζας και τη χορήγηση δανείων σε τρίτους.
- *Η Διευθύνουσα Επιτροπή:* εκείνη αποτελεί το εκτελεστικό όργανο της Τράπεζας, η οποία διαχειρίζεται τις καθημερινές υποθέσεις.
- *Η Επιτροπή Ελέγχου:* βασικό της έργο είναι η εξέταση του κατά πόσο οι εργασίες της ΕΤΕ διεξάγονται κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Σημειώνεται πως η εφαρμογή των διοικητικών αποφάσεων αναλαμβάνεται από τα τμήματα της Τράπεζας.

1.2 Τρόπος λειτουργίας της ΕΤΕ

Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας της ΕΤΕ, εκείνη λαμβάνει δανειοληπτικές και δανειοδοτικές αποφάσεις, βάσει των πλεονεκτημάτων κάθε σχεδίου και των δυνατοτήτων που παρέχουν οι χρηματοοικονομικές αγορές. Μέσα στην ΕΕ λοιπόν, η ΕΤΕ διαθέτει συγκεκριμένες δανειοδοτικές προτεραιότητες. Σε ό,τι αφορά τώρα τα περί εκτός της ΕΕ, η ΕΤΕ στηρίζει τις ευρωπαϊκές πολιτικές ανάπτυξης και συνεργασίας ανά τον κόσμο (Europa.eu,

2019). Η ΕΤΕ, ως ανεξάρτητο σώμα, προβαίνει η ίδια στη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τη χορήγηση δανείων. Αναπτύσσει δε επίσης συνεργασία με άλλα όργανα της ΕΕ, ιδίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και το Συμβούλιο της ΕΕ. (Europa.eu, 2019).

1.3 Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και οι ευρωπαίοι πολίτες

Εάν ένας πολίτης έχει μια επιχείρηση ή εργάζεται στον δημόσιο τομέα και έχει ένα σχέδιο που θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων μιας πολιτικής της ΕΕ, μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να προχωρήσει στη λήψη δανείου από την ΕΤΕ. Για να υποβάλει προτάσεις χρειάζεται να επικοινωνήσει με την ΕΤΕ στέλνοντας e-mail, και συμπληρώνοντας σχετικό ηλεκτρονικό δελτίο ή να απευθυνθεί σε κάποιο από τα γραφεία της, το οποίο αναμένεται να του παρέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί κατά πόσο το προτεινόμενο σχέδιο πληροί τα κριτήρια δανειοδότησης και στηρίζεται σε ένα καλά μελετημένο επιχειρηματικό σχέδιο. (Europa.eu, 2019).

1.3.1 Επιμέρους υπηρεσίες στην ΕΤΕ

Η ΕΤΕ αποτελείται από τις εξής επιμέρους υπηρεσίες (EU Who is who, 2019):

- Διευθύνουσα Επιτροπή
- Γενική Γραμματεία
- Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών

- Διεύθυνση Εταιρικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Χρηματοδοτήσεων
- Διεύθυνση Διαχείρισης και Αναδιάρθρωσης Συναλλαγών
- Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων
- Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων
- Γενική Επιθεώρηση
- Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- Διεύθυνση Οικονομικού Ελέγχου
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

1.4 Αποστολή- Στόχοι- Επίδραση της ΕΤΕ

Σχετικά με την **αποστολή** που έχει η ΕΤΕ, εκείνη συνιστά έναν ειδικό πάροχο χρηματοδότησης κινδύνων προς όφελος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι μέτοχοι της ΕΤΕ είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ένα ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. (EIF, 2019).

Η ΕΤΕ διεξάγει τις δραστηριότητές της είτε με δικούς της πόρους είτε με πόρους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη- μέλη της ΕΕ ή άλλες

χώρες. Με την ανάπτυξη και την προσφορά στοχευμένων χρηματοπιστωτικών προϊόντων στους μεσάζοντες της ΕΤΕ, όπως είναι οι τράπεζες, εταιρείες εγγύησης και χρηματοδοτικής μίσθωσης, πάροχοι μικροπιστώσεων και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια, ενισχύεται η πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση (EIF, 2019).

Σχετικά με τους **στόχους** της ΕΤΕ, λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ΕΤΕ επιδιώκει την προώθηση των στόχων της ΕΕ, ιδίως στον τομέα της επιχειρηματικότητας, της ανάπτυξης, της καινοτομίας, της έρευνας και της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της περιφερειακής ανάπτυξης και τη δημιουργία μιας κατάλληλης απόδοσης για τους μετόχους της, μέσω εμπορικής τιμολογιακής πολιτικής και ισορροπίας μεταξύ αμοιβής και εσόδων βάσει κινδύνου. (EIF, 2019).

Τέλος, αναφορικά με την επίδραση που ασκεί η ΕΤΕ, παρατηρείται ότι πάνω από ένα εκατομμύριο μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν επωφεληθεί από την ενισχυμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση μέσω χρηματοπιστωτικών μέσων που διαχειρίζεται το ΕΤΕ. Στη διεύθυνση www.eif4smes.com μπορεί κανείς να βρει ένα διαδραστικό χάρτη που προσδιορίζει όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν λάβει κοινοτική υποστήριξη από την ΕΤΕ. (EIF, 2019).

1.5 Τι κάνει η ΕΤΕ

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω η κεντρική αποστολή της ΕΤΕ είναι να στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Ευρώπης, βοηθώντας τις να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Για το σκοπό αυτό, στοχεύει στην ικανοποίηση των υφιστάμενων και μελλοντικών αναγκών της αγοράς, δημιουργώντας καινοτόμα χρηματοπιστωτικά προϊόντα που απευθύνονται στους εταίρους της ΕΤΕ (τραπεζικοί, εγγυητικοί, χρηματοδοτικοί και μικροχρηματοδοτικοί οργανισμοί, ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια και ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, μεταξύ άλλων). (EIF, 2019).

Η ΕΤΕ παρέχει λοιπόν κατά βάση τρεις υπηρεσίες/ προϊόντα:

- Equity products
- Debt products
- Inclusive Finance

Στην κατηγορία των “*equity products*” παρατηρούνται τα εξής: αρχικά η ΕΤΕ είναι, ως γνωστό, ηγετικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην αγορά ευρωπαϊκών ιδιωτικών κεφαλαίων. Μέσω των παρεμβάσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων και ιδιωτικών κεφαλαίων, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και ανάπτυξη καινοτόμων και υψηλής ανάπτυξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε μετοχές για αυτές τις εταιρείες σε ολόκληρο τον κύκλο της εταιρικής καινοτομίας. Αυτό γίνεται με την επένδυση σε επιχειρηματικά και αναπτυξιακά κεφάλαια, από τα πρώτα στάδια ανάπτυξης της πνευματικής ιδιοκτησίας μέχρι τη μεταφορά τεχνολογίας, σε πιο ώριμες φάσεις ανάπτυξης. (EIF, 2019).

Υποστηρίζοντας τόσο τις γνωστές όσο και τις πρώτες φορές ομάδες, η ΕΤΕ έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό ιστορικό στον κλάδο. Μέσω αυτής της φήμης, διατηρώντας ταυτόχρονα μια εξαιρετικά επιλεκτική διαδικασία, λαμβάνονται σημαντικά μερίδια μειοψηφίας σε κεφάλαια που καταλυτικά επηρεάζουν τις δεσμεύσεις ενός ευρέος φάσματος επενδυτών, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα. (EIF, 2019).

Η κλίμακα και το εύρος των επενδύσεων της ΕΤΕ, μαζί με την προστιθέμενη αξία μας στη συγκέντρωση χρημάτων, επιτρέπουν την προώθηση των καλύτερων πρακτικών αγοράς και την εταιρική διακυβέρνηση για ομάδες που επιλέγονται να υποστηριχθούν.

Η δραστηριότητα των ιδίων κεφαλαίων του ΕΤαΕ υποστηρίζεται κυρίως από πόρους από τους κύριους μετόχους της, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EIF, 2019).

Στην κατηγορία, τώρα, “*debt products*” παρατηρούνται τα εξής: η ΕΤΕ συνεργάζεται με ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών όπως τράπεζες, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, ταμεία εγγυήσεων, ιδρύματα αμοιβαίων εγγυήσεων, διαφημιστικές τράπεζες ή οποιοδήποτε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που παρέχει χρηματοδότηση σε μικρομεσαίες ή εγγυήσεις για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Τα εγγυητικά μέσα αποτελούνται από δύο βασικά προϊόντα που υποστηρίζουν την πρόσβαση των μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση (EIF, 2019):

- Ενίσχυση πιστωτικών μονάδων / τιτλοποίηση (Εγγυήσεις για τιτλοποιημένα χρηματοδοτικά μέσα για μικρομεσαίες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις)

Η ΕΤΕ είναι αναγνωρισμένη ως κορυφαία πάροχος πιστωτικής ενίσχυσης τριπλής κατηγορίας Α στις τιτλοποιήσεις των μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Η ΕΤΕ επωφελείται από το καθεστώς της Πολυμερούς Τράπεζας Ανάπτυξης, το οποίο επιτρέπει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης 0% στα περιουσιακά στοιχεία που η ΕΤΕ εγγυάται. Συνήθως, εγγυάται ορισμένες δόσεις τραπεζογραμματίων (ανώτερων ή / και μεσογειακών δόσεων) που εκδίδονται μέσω μιας συναλλαγής τιτλοποίησης των μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. (EIF, 2019).

- Εγγυήσεις / αντισταθμίσεις για χαρτοφυλάκια μικροπιστώσεων, δάνεια μικρομεσαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ή μισθώσεις (Διαχείριση πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Ως αποτέλεσμα της αναγνωρισμένης εμπειρίας της ΕΤΕ στην αγορά εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, η ΕΤΕ διαχειρίζεται πολλές εντολές εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή των εθνικών και περιφερειακών διαχειριστικών αρχών. (EIF, 2019).

Σχετικά με το “Inclusive finance”, η μικροχρηματοδότηση αποτελείται κυρίως από μικροδάνεια (μικρότερα από 25.000 ευρώ), προσαρμοσμένα στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (το 91% όλων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων) και άτομα που επιθυμούν να αυτοαπασχολούνται, αλλά αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στις παραδοσιακές τραπεζικές υπηρεσίες. Σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 99% όλων των νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων είναι μικρές ή μικρές επιχειρήσεις και το ένα τρίτο από αυτές ξεκίνησαν από ανέργους. (EIF, 2019).

Σε σύγκριση με τις αγορές μικροχρηματοδότησης στη Νότια Ασία, τη Νότια Αμερική ή την Αφρική, η ευρωπαϊκή αγορά μικροχρηματοδοτήσεων είναι ένα νέο, ιδιαίτερα ετερογενές αλλά αναπτυσσόμενο τμήμα της αγοράς, ιδίως στα νέα κράτη μέλη και ορισμένες δυτικές χώρες, συνήθως όταν το κανονιστικό πλαίσιο ευνοεί αυτή τη δραστηριότητα, με τα μικροπιστωτικά ιδρύματα που αποσκοπούν στην «αυτοθεραπεία», την αύξηση της ικανότητας μικροπιστώσεων και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τη μετατροπή σε τράπεζες. (EIF, 2019).

Αποτελώντας κρίσιμο εργαλείο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η ΕΤΕ έχει συμμετάσχει στον ευρωπαϊκό τομέα μικροχρηματοδοτήσεων από το 2000, παρέχοντας χρηματοδότηση (μετοχές και δάνεια), εγγυήσεις και τεχνική βοήθεια σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, από μικρές μη τραπεζικές χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε καθιερωμένες τράπεζες μικροχρηματοδοτήσεων προκειμένου να καταστεί η μικροχρηματοδότηση ένα πλήρως ανεπτυγμένο τμήμα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΤΕ θέτει βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: την επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

1.6 Αποτίμηση της λειτουργίας της ΕΤΕ και η παρουσία της στην Ελλάδα

Με βάση τα στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί για το 2019, κατά το έτος αυτό 230.000.000.000 € επενδύσεων υποστηρίχθηκαν συνολικά από τη δράση της ΕΤΕ. Είναι σημαντικό να αναφερθεί, επίσης, η συμβολή της στην ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων με 23.270.000.000 €, αλλά και για την ενίσχυση και την προώθηση της καινοτομίας με 13.250.000.000 €. Το 29% των χρηματοδοτήσεων που στηρίχθηκαν από την ΕΤΕ, μάλιστα, έδωσαν έμφαση στη δράση για το κλίμα, γεγονός που καταδεικνύει τη συμβολή της όχι μόνο στον επιχειρηματικό και οικονομικό τομέα, αλλά και σε ένα υψίστης σημασίας ζήτημα που απασχολεί την σύγχρονη κοινωνία σε όλα τα επίπεδα (EIB, 2020).

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η ΕΤΕ έχει πραγματοποιήσει ήδη σημαντικό και πολυδιάστατο έργο. Συγκεκριμένα, στηρίζει τις επενδύσεις τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και έχει παράσχει σημαντική υποστήριξη, μεταξύ άλλων, και κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης σε μία σειρά από κρίσιμους τομείς που περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες, την ύδρευση, την ενέργεια κ.ά. (European Investment Bank, 2015).

2. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι ο πλειοψηφικός μέτοχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ), το οποίο προσφέρει χρηματοδότηση σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μέσα από τη διάθεση επιχειρηματικών κεφαλαίων και εργαλείων χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου. Επίσης, άλλοι μέτοχοι θεωρούνται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από όλη την Ευρώπη. Το Ταμείο αυτό ιδρύθηκε το 1994 και δραστηριοποιείται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις υποψήφιες χώρες, καθώς και το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία (Euroopa.eu, 2019).

Στα προϊόντα του ΕΤαΕ συμπεριλαμβάνονται:

- επιχειρηματικά κεφάλαια και μικροχρηματοδοτήσεις για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως για νέες και καινοτόμες επιχειρήσεις
- εγγυήσεις για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με στόχο την κάλυψη δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ για να αναπτύξουν αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων.

2.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: η αποστολή του

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων είναι ένας ειδικός πάροχος χρηματοδότησης κινδύνων προς όφελος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αποτελεί δε μέλος της Ομάδας ΕΤΕπ. Οι μέτοχοι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων είναι η Ευρωπαϊκή

Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ένα ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (EIF, 2019).

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων διεξάγει τις δραστηριότητές του είτε με δικούς του πόρους είτε με πόρους που παρέχει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη της ΕΕ ή άλλα τρίτα μέρη. Με την ανάπτυξη και την προσφορά στοχευμένων χρηματοπιστωτικών προϊόντων στους μεσάζοντες του, όπως τράπεζες, εταιρείες εγγύησης και χρηματοδοτικής μίσθωσης, πάροχοι μικροπιστώσεων και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ενισχύει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. (EIF, 2019).

2.2 Το Χρονικό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων: Σημεία- Σταθμοί

Το 2014, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων γιόρτασε την 20ή επέτειό του - 20 χρόνια υποστήριξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Παρακάτω παρατίθενται συγκεντρωτικά τα ορόσημα της ανάπτυξης του Ταμείου (EIF, 2019):

- Δεκέμβριος 1992: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων προκειμένου να προωθηθεί η οικονομική ανάκαμψη στην Ευρώπη.
- Ιούνιος 1994: Στις 14 Ιουνίου, το ΕΤαΕ ιδρύθηκε ως σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) από τη συστατική γενική συνέλευσή του. Η ημερομηνία αυτή θεωρείται επίσης και έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας για χρηματοδότηση Υποδομών διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ) που εγγυάται δράσεις στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- Δεκέμβριος 1994: 515 εκατ. συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων για το έτος 1994.
- 1995/96: Το ΕΤαΕ εγκαινιάζει το πρόγραμμα εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την ανάπτυξη και το περιβάλλον εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Δεκέμβριος 1996: Πρώτη συναλλαγή τιτλοποίησης.
- 1997: Το ΕταΕ αρχίζει να διαχειρίζεται το πρώτο πρόγραμμα εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Τεχνολογίας, μιας διευκόλυνσης ύψους 125,0 εκατομμυρίων ευρώ.
- Ιανουάριος 1997: Πρώτη επιχείρηση του ΕΤαΕ για τα επιχειρηματικά κεφάλαια
- 1998: διευκόλυνση εγγυήσεων υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που διαχειρίζεται εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Μάρτιος 2000: Η Σύνοδος Κορυφής της Λισαβόνας απαιτεί αυξημένη στήριξη των πρωτοβουλιών επιχειρηματικού κεφαλαίου για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- Δεκέμβριος 2000: € 1,6 δισεκατομμύρια Συνολικό ποσό υποχρεώσεων για το έτος 2000.
- 2001: Μεταφορά χαρτοφυλακίου εγγυήσεων των ΔΕΔ από το ΕΤαΕ προς την ΕΤΕπ. Το ΕΤΕ επικεντρώνεται στην υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- 2003: Για το ΕΤαΕ αποδίδεται για πρώτη φορά η αξιολόγηση AAA από τους οίκους αξιολόγησης Standard & Poor's, Moody's και Fitch.
- 2004: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται την πρώτη εντολή που προέρχεται από τρίτο μέρος (Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάκαμψης / Γερμανία).

- 2006: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται το πρώτο Ταμείο Αμοιβαίων Κεφαλαίων εξ ονόματος ενός ευρωπαϊκού κράτους-μέλους.
- Απρίλιος 2007: Η πρώτη αύξηση κεφαλαίου του ΕΤαΕ.
- 2007: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται το πρόγραμμα- πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP) εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Επιχειρήσεων). Το ΕΤαΕ συνεργάζεται με τα κράτη-μέλη αρχίζοντας να διαχειρίζεται την πρωτοβουλία JEREMIE εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής), στο πλαίσιο της οποίας το ΕΤαΕ διαχειρίζεται τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ εξ ονόματος των περιφερειακών ή εθνικών αρχών διαχείρισης.
- 2009: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται τη Διευκόλυνση Μεσογείου για την Ανάπτυξη (MFG) εξ ονόματος της ΕΤΕπ.
- 2010: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται τον ευρωπαϊκό μηχανισμό μικροχρηματοδοτήσεων Progress εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Απασχόλησης) και της ΕΤΕπ.
- 2011: Το ΕΤαΕ αρχίζει να διαχειρίζεται το μέσο κατανομής κινδύνου (RSI) εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας).
- 2013: Το ΕΤαΕ απασχολεί 280 υπαλλήλους και έχει 27 μετόχους καταγράφοντας συνολικά αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 3,4 δισεκατομμυρίων ευρώ για το έτος 2013 σε σύνολο 163 συναλλαγών, που ωφελούν 140.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη.

- Δεκέμβριος 2013: Ο ρόλος του ΕΤαΕ ενισχύθηκε σημαντικά με την έγκριση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕπ για την αύξηση της ικανότητας του ΕΤαΕ. Η επέκταση βασίζεται σε δύο πυλώνες: αύξηση του κεφαλαίου και εντολή μέσω της οποίας η ΕΤΕπ διαθέτει έως και 4 δισ. ευρώ για τα επόμενα επτά χρόνια.

2.3 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: η Διακυβέρνηση

Μια ισχυρή διακυβέρνηση είναι το κλειδί για την επιτυχία του ΕΤΕ και έχει διαπιστωθεί από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Ο περαιτέρω έλεγχος και η αξιολόγηση διεξάγονται από διάφορες αρχές, όπως:

Διευθύνων Σύμβουλος (Chief Executive): υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση του ΕΤΕ και υποβάλλει εκθέσεις σε Διοικητικό Συμβούλιο.

Διοικητικό Συμβούλιο (Board of Directors): συγκεντρώνει τα μέλη που ορίζονται από τις τρεις ομάδες μετόχων 9-10 φορές το χρόνο, είναι επίσης υπεύθυνο για την έγκριση των εργασιών του ΕΤΕ. Το Διοικητικό Συμβούλιο λογοδοτεί μόνο στη Γενική Συνέλευση.

Γενική Συνέλευση (General Meeting): απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (συνήθως ο πρόεδρος της ή ένας από τους αντιπροέδρους του), ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ένας εκπρόσωπος από κάθε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που κατέχει μετοχές του ΕΤαΕ. Όλοι οι Μέτοχοι συνεδριάζουν μία φορά ετησίως στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (Ετήσια Γενική Συνέλευση), και ειδικότερα να εγκρίνουν την Ετήσια Έκθεση του ΕΤαΕ και τους λογαριασμούς που έχουν ελεγχθεί από την Επιτροπή Ελέγχου. Οι μέτοχοι συναντώνται επίσης για ενημερωτικές συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Board): ανεξάρτητο όργανο που διορίζεται από την Γενική Συνέλευση και ευθύνεται άμεσα στην Γενική Συνέλευση. Ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι να επιβεβαιώσει ότι οι πράξεις του ΕΤαΕ πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο καταστατικό του ΕΤαΕ και στον εσωτερικό κανονισμό του ΕΤαΕ. Επίσης, επαληθεύουν ότι οι λογαριασμοί παρέχουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού του ΕΤαΕ και των αποτελεσμάτων των εργασιών μας.

Σχετικά με τους ελέγχους που διεξάγονται από την *Επιτροπή Ελέγχου (Audit Board)* σημειώνεται ότι οι κύριοι μηχανισμοί ελέγχου και ελέγχου του ΕΤαΕ περιλαμβάνουν εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές, οι δραστηριότητες των οποίων συντονίζονται από την *Επιτροπή Ελέγχου*. (EIF, 2019).

Ο ρόλος του Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου στο ΕΤαΕ είναι να εξετάσει και να αξιολογήσει τη συνάφεια, τον σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου του ΕΤαΕ. Ο εσωτερικός έλεγχος παρέχει στη Διοίκηση του ΕΤαΕ διαβεβαιώσεις, αναλύσεις, συμφωνημένα σχέδια δράσης ή συστάσεις, ανάλογα με την περίπτωση, σχετικά με τις αναθεωρημένες δραστηριότητες, με σκοπό την προστιθέμενη αξία και τη βελτίωση των λειτουργιών του ΕΤαΕ, όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η Ελεγκτική Επιτροπή του ΕΤαΕ είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων του εξωτερικού ελεγκτή και του εσωτερικού ελέγχου. Το πλαίσιο που καθορίζει την αποστολή, το πεδίο εφαρμογής και τις διαδικασίες που σχετίζονται με την αποστολή του εσωτερικού ελέγχου ορίζεται στον Χάρτη Εσωτερικού Ελέγχου. (EIF, 2019).

Για τους σκοπούς των ανωτέρω, το ΕΤαΕ έχει συμφωνήσει συμβατικά με την ΕΤΕπ ότι οι λειτουργίες του ΕΤαΕ για εσωτερική επιθεώρηση θα εκτελούνται από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου της ΕΤΕπ. Επιπλέον, ως όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρηματοπιστωτικό ίδρυμα,

το ΕΤαΕ συνεργάζεται με άλλους ανεξάρτητους φορείς ελέγχου, όπως ο εσωτερικός έλεγχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο έχει αναλάβει τα καθήκοντα αυτά βάσει της Συνθήκης ή άλλων κανονισμών. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι υπεύθυνο για την εξέταση των λογαριασμών όλων των εσόδων και δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύονται τα αποτελέσματα των ελέγχων του. Ενώ το ΕΤαΕ διαθέτει δική του ανεξάρτητη δομή εξωτερικού ελέγχου, η διάθεση πόρων της ΕΕ στο πλαίσιο της διαχείρισης της ΕΤΕπ υπόκειται επίσης στον έλεγχο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. (EIF, 2019).

Όσον αφορά στη συμμετοχή των μετόχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο ΕΤαΕ, το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί μια συγκεκριμένη τριμερή συμφωνία που παρέχει ένα πλαίσιο για τον έλεγχο της αξίας της συμμετοχής. Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιβεβαιώνει ετησίως ότι, σύμφωνα με τις καλύτερες γνώσεις και κρίσεις του, οι δραστηριότητες του Ταμείου πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στο Καταστατικό και στον Κανονισμό και ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πραγματική και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης του Ταμείου όσον αφορά στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του, καθώς και στα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του για το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση που υποβάλλει το Διοικητικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση. (EIF, 2019).

2.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Risk Management

Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας στο ΕΤαΕ. Η δραστηριότητά μας απαιτεί την ανάπτυξη μέσω της αγοράς που ενέχουν ορισμένους κινδύνους. Μια νοοτροπία διαχείρισης κινδύνου είναι ένα χαρακτηριστικό που καθοδηγεί όλες τις επιχειρηματικές λειτουργίες και διαδικασίες μας. Ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων και Παρακολούθησης είναι υπεύθυνος για την ανασκόπηση και διευκόλυνση της εφαρμογής νέων

διαδικασιών και μεθοδολογιών για τη διαχείριση του προφίλ κινδύνου-απόδοσης των υφιστάμενων και νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων του Ταμείου (EIF, 2019).

Στο πλαίσιο της διαδικασίας των νέων επενδυτικών προτάσεων, ο κλάδος της Διαχείρισης Κινδύνων και Παρακολούθησης εκτελεί μια ανεξάρτητη ανάλυση κάθε συναλλαγής και εκδίδει πρόταση στην Επιτροπή Επενδύσεων και Κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζει τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας (εγγυήσεις χαρτοφυλακίου) και τις αναμενόμενες *διαβαθμίσεις επιδόσεων (private equity)* που έχουν ανατεθεί από το front-office σε αυτές τις επενδύσεις. Ο τομέας της Διαχείρισης Κινδύνων και Παρακολούθησης είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων παροχής εγγυήσεων στο πλαίσιο των εντολών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων και Παρακολούθησης εκτελεί ανασκοπήσεις χαρτοφυλακίου για επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων και προϊόντα εγγύησης. Αυτή η ευαισθητοποίηση σχετικά με τον κίνδυνο και η ετοιμότητα που παρουσιάζει, επιτρέπουν στον Τομέα να ανταποκριθεί γρήγορα στην οικονομική κρίση. Στο επίπεδο των ενιαίων συναλλαγών, έχουν ενισχυθεί οι προσπάθειες παρακολούθησης. Σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, έχουν εφαρμοστεί και ανακοινωθεί στα κυβερνητικά όργανα πιο σοβαρά δομημένα stress- tests. (EIF, 2019).

2.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων: Συμμόρφωση και Λειτουργικός Κίνδυνος (Compliance and Operational Risk -COR)

Η αρμοδιότητα της Συμμόρφωσης και του Επιχειρησιακού Κινδύνου (COR) περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κινδύνου συμμόρφωσης και του λειτουργικού κινδύνου εντός του ΕΤαΕ. Ο επικεφαλής του COR είναι επίσης υπεύθυνος για την προστασία των δεδομένων εντός του ΕΤαΕ. Σχετικά με τη Συμμόρφωση σημειώνεται πως ο ρόλος του COR περιλαμβάνει (EIF, 2019):

- την αξιολόγηση του κινδύνου συμμόρφωσης για το ΕΤαΕ ως θεσμικό όργανο
- την παραγωγή μιας ανεξάρτητης γνώμης συμμόρφωσης που καλύπτει π.χ. καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ζητήματα «γνωρίζετε τον πελάτη σας» και φορολογική διαφάνεια για κάθε συναλλαγή που υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤαΕ
- την παρακολούθηση των επενδυτικών πολιτικών και τους περιορισμούς για κάθε εντολή την εκτίμηση των θεμάτων επαγγελματικής συμπεριφοράς.

Στο πλαίσιο της αποστολής της για την αξιολόγηση των θεμάτων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις, το COR συμμετέχει ενεργά στην εκπόνηση και εφαρμογή διαφόρων προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, διασφαλίζοντας μια δίκαιη και συνεπή προσέγγιση. Τέλος, το COR ενισχύει την ευαισθητοποίηση του προσωπικού του ΕΤαΕ σχετικά με θέματα που αφορούν στη συμμόρφωση μέσω της διοργάνωσης αυξημένου αριθμού συνεδριών κατάρτισης (EIF, 2019).

2.5.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες- καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Ο Όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, αποτελούμενος από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ), δίνει μεγάλη έμφαση στην ακεραιότητα και τη χρηστή διακυβέρνηση και δεσμεύεται για τα υψηλότερα πρότυπα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML) (και) για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (CFT) μέσω παράνομου χρήματος. Η προσχώρηση στο πλαίσιο του Ομίλου ΕΤΕπ-CFT στοχεύει στην αποτροπή της έκθεσης του Ομίλου της ΕΤΕπ σε ζημιές φήμης και οικονομικές απώλειες σε σχέση με τη μη συμμόρφωση με τα

ισχύοντα πρότυπα AML-CFT. Τέλος στις 17 Ιανουαρίου 2018, η Επιτροπή Διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ενέκρινε το αναθεωρημένο Πλαίσιο AML-CFT του Ομίλου ΕΤΕπ, έγκριση της οποίας το κείμενο είναι δημοσιευμένο στον δικτυακό τόπο της ΕΤΕπ (EIF, 2019).

2.5.2 Επιχειρησιακός Κίνδυνος και Προστασία Δεδομένων

Έχει αναπτυχθεί μεθοδολογία για την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου για τη στήριξη του εντοπισμού, της αξιολόγησης, της παρακολούθησης και του μετριασμού του λειτουργικού κινδύνου εντός του οργανισμού του ΕΤαΕ (EIF, 2019).

Αναφορικά με την *Προστασία Δεδομένων*, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων προσπαθεί να εφαρμόσει τα υψηλότερα πρότυπα προστασίας δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, υπηρεσιών και οργανισμών σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΤαΕ έχει διορίσει έναν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, ο οποίος μπορεί να επικοινωνήσει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση dpo@eif.org για οποιαδήποτε ερώτηση σχετικά με την προστασία δεδομένων του ΕΤαΕ (EIF, 2019).

2.6 Μέτοχοι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) είναι μια σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) με μια μοναδική δομή μετοχών που συνδυάζει δημόσιους και ιδιωτικούς επενδυτές. Η

μετοχική του δομή τροποποιήθηκε το 2000, όταν η ΕΤΕπ έγινε ο πλειοψηφικός μέτοχος, με αποτέλεσμα τη σύσταση του Ομίλου ΕΤΕπ. Ως αποτέλεσμα της έγκρισης από την Γενική Συνέλευση της αύξησης κεφαλαίου του ΕΤΕ τον Μάιο του 2014, το εγκεκριμένο κεφάλαιο του ΕΤΕ αυξήθηκε από 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ, με αποτέλεσμα συνολικά 4.500 εγκεκριμένες μετοχές ονομαστικής αξίας ενός (1) εκατομμυρίου ευρώ η καθεμία. Από τις 28 Δεκεμβρίου 2018, βάσει των 4.500 εγκεκριμένων και εγγεγραμμένων μετοχών, τα ακόλουθα ποσοστά προκύπτουν από την τρέχουσα κατανομή των συμμετοχών (EIF, 2019):

- Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) (58,645%)
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (29,710%)
- Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκία (11,645%)

2.6.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Credit Rating

Το ΕΤαΕ έχει την ιδιότητα Πολυμερούς Τράπεζας Ανάπτυξης, το οποίο επιτρέπει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόσουν συντελεστή στάθμισης 20% βάσει της Basel 1 και συντελεστή στάθμισης 0% βάσει της Basel 2 στα περιουσιακά στοιχεία που εγγυάται το ΕΤαΕ (σύμφωνα με την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων της ΕΕ). Το ΕΤαΕ επωφελείται επίσης από τις αξιολογήσεις AAA, οι οποίες διεξάγονται ετησίως από τους οίκους αξιολόγησης Fitch, Moody's και Standard & Poor's. Οι βασικοί οδηγοί της προοπτικής προκύπτουν από (EIF, 2019):

- Πολυμερές καθεστώς τραπεζικής ανάπτυξης
- Μετόχους υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας
- Άφθονη ρευστότητα και ισχυρή κεφαλαιοποίηση
- Χρεωστικός ισολογισμός
- Υγιής διαχείριση κινδύνου και παρακολούθηση
- Ισχυρή διακυβέρνηση και προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης

2.7 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Equity Products

Στα Equity Products του ΕΤαΕ εντάσσονται οι εξής κατηγορίες (EIF, 2019):

- Technology Transfer
- European Angels Fund (EAF)- Co-Investments with Business Angels
- Venture Capital
- The Social Impact Accelerator (SIA)
- Lower Mid-Market
- Mezzanine Facility for Growth
- Pan-European Venture Capital Fund(s) -of- Funds Programme
- EFSI Equity Instrument

- Single EU Equity Financial Instrument
- Private Equity Secondary Market Transactions
- EIF- NPI Equity Platform

2.7.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Technology Transfer

Το “Technology Transfer” - η διαδικασία μετατροπής των αποτελεσμάτων της έρευνας και της ανάπτυξης σε εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες - είναι ένας στρατηγικός τομέας για το ΕΤαΕ. Ο μετασχηματισμός αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορα μέσα, ιδίως μέσω της συνεργασίας μεταξύ των ερευνητικών οργανισμών και της βιομηχανίας, της αδειοδότησης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της δημιουργίας επιχειρήσεων εκκίνησης ή των εταιρειών εξάπλωσης πανεπιστημίων. (EU,2019).

Παρ’ όλο που οι επενδύσεις τεχνολογίας στην Ευρώπη βρίσκονται στο ραντάρ ορισμένων επενδυτών, η ακαδημαϊκή έρευνα συχνά θεωρείται ότι είναι «πολύ νέα» ή «υπερβολικά υψηλού κινδύνου» που πρέπει να μεταφερθεί από το ερευνητικό εργαστήριο και να χρηματοδοτηθεί από τους παραδοσιακούς επενδυτές. Νέες ανακαλύψεις και τεχνολογίες μπορεί να αποτυγχάνουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους, εκτός και αν γίνουν ελκυστικές για τη βιομηχανία ή τους μεταγενέστερους επενδυτές και ως εκ τούτου, το ΕΤαΕ επιδιώκει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο (EIF, 2019).

Το ΕΤαΕ επιδιώκει επίσης να υποστηρίξει οικονομικά βιώσιμες δομές ή κονδύλια μεταφοράς τεχνολογίας. Οι ενδιαμέσοι αυτοί επενδύουν κατά κανόνα σε έργα ή σε νεοϊδρυόμενες εταιρείες, σε απόδειξη της έννοιας, προ-σπόρων, σπόρων προς σπορά, μετά την σπορά σε γύρους A & B, όπου οι εταιρείες μπορούν να χρηματοδοτηθούν περαιτέρω από τον κανονικό

επενδυτή επενδυτικού κεφαλαίου. Το ETaE μπορεί επίσης να παρέχει ανατροφοδότηση σχετικά με τη δομή των κατάλληλων μέσων μεταφοράς τεχνολογίας (EIF, 2019).

Το ETaE έχει γίνει ένας από τους κυριότερους Ευρωπαϊούς επενδυτές που προσφέρουν καθοδήγηση και χρηματοδότηση στους ακρογωνιαίους λίθους για τους παίκτες σε αυτό το αναδυόμενο τμήμα της αγοράς, κυρίως τα KULeuven / CD3 (Βέλγιο), IP Group (Ηνωμένο Βασίλειο), Chalmers Innovation Seed Fund (Γκέτεμποργκ, Σουηδία) Ταμείο (Μάντσεστερ, Ηνωμένο Βασίλειο) και Karolinska Development (Σουηδία). Η επέκταση, τέλος, και οι χαμηλότερες ενδιάμεσες πράξεις στην αγορά συμβάλλουν στην εξισορρόπηση του χαρτοφυλακίου του ETaE, αντισταθμίζοντας τον υψηλότερο κίνδυνο που συνήθως ενυπάρχει στις επενδύσεις σε πρώιμο στάδιο (EIF, 2019).

2.7.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και European Angels Fund (EAF)

Το EAF είναι μια πρωτοβουλία του ETaE, το οποίο παρέχει κεφάλαια στους «επιχειρηματικούς αγγέλους» και άλλους μη θεσμικούς επενδυτές για τη χρηματοδότηση καινοτόμων εταιρειών με τη μορφή συν-επενδύσεων. Το EAF συνεργάζεται με τους «επιχειρηματικούς αγγέλους» και τους βοηθά να αυξήσουν την επενδυτική τους ικανότητα επενδύοντας ταυτόχρονα σε καινοτόμες επιχειρήσεις σε στάδιο σποράς, πρώιμης ανάπτυξης ή ανάπτυξης. Η δραστηριότητα του EAF προσαρμόζεται στο επενδυτικό στυλ των «επιχειρηματικών αγγέλων», παρέχοντας τον υψηλότερο βαθμό ελευθερίας όσον αφορά στη λήψη αποφάσεων και τη διαχείριση των επενδύσεων (EIF, 2019).

Το EAF έχει τρέχοντα όγκο 320 εκατομμύρια ευρώ, ενώ ήδη έχουν δεσμευτεί περισσότερα από 200 εκατομμύρια ευρώ σε περίπου 80 επιλεγμένους «επιχειρηματικούς αγγέλους», οι οποίοι έχουν ήδη δημιουργήσει ένα χαρτοφυλάκιο περισσότερων από 340 συγχρηματοδοτήσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (EIF, 2019).

Αναφορικά με τα γεωγραφικά όρια του EAF, εκείνο λειτουργεί σήμερα στην Αυστρία, τη Δανία, τη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, τις Κάτω Χώρες και την Ισπανία. Στο μέλλον, το EAF αναμένεται να επεκταθεί και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ή / και περιφέρειες. Το EAF θα προωθήσει και θα υποστηρίξει τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των «επιχειρηματικών αγγέλων», ενώ εκτιμάται ότι θα συμβάλει επίσης στη δημιουργία ευρωπαϊκών γραφείων «επιχειρηματικών αγγέλων» και οικογενειών ως μια ελκυστική εναλλακτική κατηγορία περιουσιακών στοιχείων (EIF, 2019).

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του EAF, εκείνο αντί να χορηγεί συγχρηματοδοτήσεις σε μια συμφωνία χωριστά, εισάγει μακροπρόθεσμες συμβατικές σχέσεις με τους «επιχειρηματικούς αγγέλους». Επιπλέον, δημιουργούνται συμφωνίες-πλαίσια επενδύσεων (CFA), μέσω των οποίων το EAF δεσμεύει εκ των προτέρων ένα προκαθορισμένο ποσό ιδίων κεφαλαίων για συν-επενδύσεις σε κάθε «επιχειρηματικό άγγελο» για μελλοντικές επενδύσεις. Για ευκολία και ταχύτητα, αυτές οι CFA είναι γενικά τυποποιημένες, αφήνοντας περιθώρια προσαρμογής στις συγκεκριμένες απαιτήσεις των μεμονωμένων “Business Angels”. Τέτοια στοιχεία περιλαμβάνουν για παράδειγμα το χρονοδιάγραμμα, τον τομέα εστίασης και τον αριθμό των επενδύσεων.

Όλες οι επενδυτικές αποφάσεις θα ληφθούν από τους επιχειρηματικούς αγγέλους και οι επενδύσεις τους θα αντιστοιχούν σε pari passu βάση, δηλαδή κατά το ίδιο ποσό, από το EAF. Οι συνολικές διαθέσιμες ποσότητες στο πλαίσιο μιας μεμονωμένης περιοχής CFA κυμαίνονται μεταξύ 250 και 5 εκατομμύρια ευρώ. Το EAF δεν καταβάλλει τέλη διαχείρισης στον επιχειρηματικό άγγελο, αλλά μοιράζεται το κόστος που συνδέεται με την επένδυση σε αναλογική βάση (EIF, 2019).

2.7.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Venture Capitals

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων είναι πρωτοπόρο στην αγορά της ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς. Συγκεκριμένα, επικεντρώνεται στην εγκαθίδρυση ενός βιώσιμου οικοσυστήματος επιχειρηματικού κεφαλαίου στην Ευρώπη που υποστηρίζει την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα (EIF, 2019).

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων επικεντρώνεται στην οικοδόμηση της απαραίτητης υποδομής του ιδιωτικού τομέα για τα επιχειρηματικά κεφάλαια που αφορούν στην αντιμετώπιση των κενών και των ευκαιριών της αγοράς, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ελκυστικότητας του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού κεφαλαίου ως εναλλακτικής κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων. Πώς όμως το Ταμείο πετυχαίνει κάτι τέτοιο; Για τους σκοπούς των παραπάνω, συνεργάζεται με ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων - ενεργώντας ως μεσάζον - επενδύοντας σε καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας σε πρώιμες και αναπτυξιακές φάσεις. Επιπροσθέτως, το Ταμείο εστιάζει ιδιαίτερα σε προβληματικές επιχειρήσεις τεχνολογίας πρώιμου σταδίου, οι οποίες συνήθως αντιμετωπίζουν προκλήσεις χρηματοδότησης αλλά και παρέχουν εξαιρετικές επενδυτικές ευκαιρίες. (EIF, 2019).

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων έχει οικοδομήσει μια ισχυρή εμπειρία στους κλάδους των βιοεπιτημών, του *Cleantech* και των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και στη σύσταση, τη διαχείριση ή την παροχή συμβουλών/ υποδείξεων σε προσαρμοσμένα ταμεία κεφαλαίων, κυρίως με πόρους που μας έχουν ανατεθεί από τρίτους, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και εθνικές και περιφερειακές αρχές (EIF, 2019).

2.7.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Social Impact Accelerator (SIA)

Ο Επιταχυντής Κοινωνικών Επιπτώσεων (SIA) είναι η πρώτη πανευρωπαϊκή εταιρική σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) που αντιμετωπίζει την αυξανόμενη ανάγκη διάθεσης κεφαλαίων για τη στήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων. Ο SIA αποτελεί ένα πρώτο βήμα στη στρατηγική του Ομίλου ΕΤΕπ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων) για να πρωτοπορήσει, κάτι που επιδρά στον επενδυτικό χώρο και ανταποκρίνεται στον ευρύτερο πολιτικό στόχο της ΕΕ για τη δημιουργία μιας βιώσιμης αγοράς χρηματοδότησης για την κοινωνική επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη. Αυτό το τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου καθίσταται ολοένα και πιο καθοριστικό για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την παροχή εναλλακτικών πηγών απασχόλησης σε περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες και τη συμβολή στην ανάπτυξη. Αυτά τα θετικά αποτελέσματα υπογραμμίζουν τη σημασία του στόχου του SIA για την ανάπτυξη της υφιστάμενης υποδομής της αγοράς για κοινωνικές επιπτώσεις που επενδύουν με τέτοιο τρόπο ώστε αυτή η αναδύομενη τάξη περιουσιακών στοιχείων να τοποθετηθεί σε μια πορεία προς τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα (EIF, 2019).

SIA έφτασε στο τον Ιούλιο του 2015 σε εργασίες 243 εκατομμυρίων ευρώ, συνδυάζοντας πόρους από τον Όμιλο της ΕΤΕπ και από εξωτερικούς επενδυτές, όπως η Credit Cooperatif, η Deutsche Bank, καθώς και ο φινλανδικός όμιλος SITRA και η Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης (BDB).

2.7.5.1 Τι είναι η Επενδυτική Στρατηγική του SIA

Ο SIA λειτουργεί ως ταμείο κεφαλαίων που διαχειρίζεται το ΕΤΕ και επενδύει σε ταμεία κοινωνικού χαρακτήρα που στοχεύουν στρατηγικά σε κοινωνικές επιχειρήσεις σε ολόκληρη

την Ευρώπη. Στο πλαίσιο δραστηριοτήτων του SIA εντάσσονται και δραστηριότητες κοινωνικού χαρακτήρα, κι έτσι το επιχειρηματικό αυτό μοντέλο εξυπηρετεί την επίτευξη κοινωνικής πολιτικής. Παρέχονται δε επίσης επιχειρηματικές λύσεις σε κοινωνικά ζητήματα μέσα από μια κλιμακούμενη προσέγγιση με μετρήσιμα αποτελέσματα. (EU,2019).

Προκειμένου να μετρηθούν τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων σε κοινωνικό επίπεδο, το ΕΤαΕ έχει αναπτύξει ένα νέο πλαίσιο για την ποσοτικοποίηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις μετρήσεις επιπτώσεων σε όλα τα επίπεδα της επενδυτικής αλυσίδας του SIA. Τα ταμεία κοινωνικού αντίκτυπου που χρηματοδοτούνται από το SIA καλούνται να ορίσουν μεταξύ 1 και 5, δείκτες κοινωνικών επιπτώσεων ανά εταιρεία χαρτοφυλακίου και να ορίζουν ποσοτικοποιήσιμους στόχους πριν από την επένδυση για καθέναν από τους δείκτες. Με την πάροδο του χρόνου, το ΕΤαΕ και οι συν-επενδυτές του σε ένα ταμείο κοινωνικών επιπτώσεων, παρακολουθούν την πρόοδο των εταιρειών χαρτοφυλακίου για την επίτευξη των στόχων κοινωνικού αντίκτυπου. Ο διαχειριστής του αμοιβαίου κεφαλαίου θα είναι υπόλογος για την κοινωνική απόδοση των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του δεδομένου ότι η απόδοση αυτή θα επηρεάσει εν μέρει τη διανομή του μεταφερόμενου ενδιαφέροντος στην ομάδα διαχείρισης (EIF, 2019).

2.7.5.2 Διαχειριστές Αμοιβαίων Κεφαλαίων για Συνεργασία με το EIF υπό την Εποπτεία του SIA

Σε ό, τι έχει να κάνει με τους διαχειριστές αμοιβαίων κεφαλαίων που ενδιαφέρονται να συνεργαστούν με το ΕΤαΕ στο πλαίσιο του SIA, το ΕΤαΕ επιδιώκει να επενδύσει σε ταμεία κοινωνικού αντίκτυπου τα οποία εκτός από τους στόχους οικονομικής απόδοσης, επιδιώκουν επίσης σαφείς στόχους επενδύσεων σε θέματα με κοινωνικό πρόσημο, στο επίπεδο των εταιρειών χαρτοφυλακίου τους. Λαμβάνονται επίσης μέτρα και υλοποιούνται εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις των κοινωνικών επιπτώσεων που πραγματοποιούνται σε επίπεδο κοινωνικών

επιχειρήσεων, εκτός από την απόδοση των οικονομικών επιστροφών. Επιπλέον ακολουθούνται ισχυρά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και διακυβερνητικά πρότυπα σε ό,τι έχει να κάνει με δραστηριότητες που άπτονται του πεδίου του ΕΤαΕ. Για τον σκοπό αυτόν, το ΕΤαΕ, κατά τη διαδικασία επιλογής του, επιδιώκει να εντοπίσει κατάλληλους διαχειριστές κεφαλαίων οι οποίοι:

- να μπορούν να αντιμετωπίζουν και να επιτυγχάνουν μετρήσιμο κοινωνικό ή / και περιβαλλοντικό αντίκτυπο από τις επενδύσεις τους σε κοινωνικές επιχειρήσεις
- να μετρούν και την ικανοποιητική αναφορά των κοινωνικών επιπτώσεων που έχουν σημειωθεί ·
- να επιλέγουν εμπορικά βιώσιμες κοινωνικές επιχειρήσεις · και
- να προσφέρουν στις κοινωνικές επιχειρήσεις την απαραίτητη υποστήριξη για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Ως εκ τούτου, το ΕΤαΕ επιδιώκει να εντοπίσει ειδικούς και αξιόπιστους εταίρους με μεγάλη πείρα στη χρηματοδότηση του «κοινωνικού αντίκτυπου». Εάν ενδιαφέρεται κάποιος να συνεργαστεί με το ΕΤαΕ ως διαχειριστής κεφαλαίων στο πλαίσιο του SIA, χρειάζεται πρώτα να δώσει πληροφορίες σχετικά με (EIF, 2019):

- Την επενδυτική στρατηγική και να προβεί σε μια περιγραφή τού τμήματος κοινωνικού αντίκτυπου στον οποίο εστιάζεται. Στο τμήμα αυτό θα πρέπει να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η επενδυτική πρόταση ταιριάζει με τον σημερινό κοινωνικό αντίκτυπο που επενδύεται στο τοπίο της αγοράς,

συμπεριλαμβανομένου του τομέα και του στοχοθετημένου σταδίου, καθώς και τους λόγους αυτής της εστίασης.

- Την ομάδα, η οποία θα πρέπει να αντανakλά το σύνολο δεξιοτήτων που απαιτείται για την εφαρμογή της επενδυτικής στρατηγικής. Αυτή η ενότητα θα πρέπει να εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα μέλη της ομάδας αλληλοσυμπληρώνονται όσον αφορά στην τεχνογνωσία και την εμπειρία και, στην ιδανική περίπτωση, να αποδεικνύεται η σταθερότητα της ομάδας και η ικανότητά της να συνεργάζεται με αποτελεσματικότητα. Επίσης, αναμένεται να εξεταστούν αναδυόμενες ομάδες ή/και «ομάδες πρώτης ώρας».
- Το ιστορικό, το οποίο θα πρέπει να παρέχει στοιχεία για τις επενδυτικές δυνατότητες της ομάδας, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς εμπειρίας όσον αφορά στη στόχευση κοινωνικών επιχειρήσεων στη συγκεκριμένη γεωγραφική στόχευση.
- Το μέγεθος του ταμείου και τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν την εμπορική του βιωσιμότητα και τη σταθερότητα της επενδυτικής του ικανότητας.
- Τη νομική και φορολογική διάρθρωση του ταμείου και άλλους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις.
- Την ευθυγράμμιση του ενδιαφέροντος μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών τού ταμείου.

2.7.6 Άλλα Equity Products του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

Η ελάχιστη δραστηριότητα του ΕΤαΕ στη μέση αγορά καλύπτει τα κεφάλαια ανάπτυξης, επέκτασης και μεσαίας αγοράς, προσφέροντας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη φάση ανάπτυξης τους πρόσβαση σε μετοχές και υβριδική χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια. Αυτά τα κεφάλαια μπορεί να είναι γενικά ή τομεακά επικεντρωμένα και μπορεί να τα διαχειρίζονται είτε ομάδες πρώτης ώρας, είτε αναδυόμενα στελέχη ή περισσότεροι διαχειριστές. Η επέκταση και οι χαμηλότερες πράξεις στη μέση αγορά συμβάλλουν στην εξισορρόπηση του χαρτοφυλακίου αντισταθμίζοντας τον υψηλότερο κίνδυνο που είναι συνήθως εγγενής στις επενδύσεις σε πρώιμο στάδιο (EIF, 2019).

Άλλη σημαντική κατηγορία “Equity Products” του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων είναι ο *Μηχανισμός Διευκόλυνσης για την Ανάπτυξη* (Μεσογειακή διευκόλυνση για την ανάπτυξη (Mezzanine Facility for Growth). Ο μηχανισμός αυτός αφορά σε ένα κονδύλι ύψους 1 δισ. Ευρώ, το οποίο χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και πρόκειται να επενδυθεί σε υβριδικά κεφάλαια χρέους / μετοχικού κεφαλαίου σε ολόκληρη την Ευρώπη, προκειμένου να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο σε αυτό το τμήμα της αγοράς (EIF, 2019).

Ο σκοπός αυτής της συγκεκριμένης κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων είναι η παροχή εναλλακτικής χρηματοδότησης για την υποστήριξη, παραδείγματος χάριν, της αναδιοργάνωσης ή της επέκτασης των μετοχών για πιο ώριμες επιχειρήσεις και εταιρείες με τεχνολογία τελευταίας τεχνολογίας ή επέκτασης. Μπορεί να προσαρμοστεί στις ειδικές χρηματοδοτικές ανάγκες των εταιρειών αυτών και στην τρέχουσα κατάσταση της αγοράς, όπου ο τραπεζικός δανεισμός παραμένει περιορισμένος, ενώ, τέλος, ο Μηχανισμός είναι καλά προσαρμοσμένος στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση (EIF, 2019).

Η εμπειρία του ΕΤαΕ ως διαχειριστή αμοιβαίων κεφαλαίων διασφαλίζει ότι η εγκατάσταση λειτουργεί αποτελεσματικά, αφού διατίθεται μια μεγάλη βάση επαφών μεταξύ των

μεσαζόντων, διασφαλίζοντας την εκτεταμένη κάλυψη της αγοράς. Ως εκ τούτου, υπάρχει ήδη η δυνατότητα να υποστηριχτούν εδραιωμένοι παίκτες με έμφαση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις καθώς και στις αναδυόμενες ομάδες σε νέες αγορές. Τέλος, το ΕΤαΕ συμμετέχει συνήθως νωρίς στη διαδικασία εκκίνησης των αμοιβαίων κεφαλαίων, λαμβάνοντας σημαντική συμμετοχή στο πρώτο κλείσιμο. Έτσι, έχει έναν κρίσιμο ρόλο στην τρέχουσα κατάσταση συγκέντρωσης κεφαλαίων (EIF, 2019).

2.7.7 Πρόγραμμα Πανευρωπαϊκών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Pan-European Venture Capital Fund(s)-of-Funds Programme

Το πρόγραμμα Πανευρωπαϊκών Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (πρόγραμμα VC FoF) στοχεύει στην περαιτέρω αντιμετώπιση του κεφαλαιακού χάσματος της Ευρώπης, στον κατακερματισμό της αγοράς και στην προσέλκυση πρόσθετης ιδιωτικής χρηματοδότησης από θεσμικούς επενδυτές στην κατηγορία στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικών κεφαλαίων της ΕΕ . Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελεί μέρος του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, του σχεδίου δράσης της Ένωσης για τις κεφαλαιαγορές, της στρατηγικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς, της στρατηγικής για την ενιαία αγορά και του σκέλους ανοιχτής καινοτομίας του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». (EU,2019).

Στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού προγράμματος VC FoF, το ΕΤαΕ επιδιώκει να επενδύσει, χρησιμοποιώντας πόρους της διευκόλυνσης *Equity* του προγράμματος Horizon 2020, του *Equity Instrument EFSI*, του μηχανισμού ιδίων κεφαλαίων της COSME για ανάπτυξη και των ιδίων πόρων του ΕΤαΕ, σε ταμεία κεφαλαίων της ΕΕ (ταμείο κεφαλαίων). Στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού προγράμματος VC FoF, το ΕΤαΕ στοχεύει σε επενδύσεις με επιλέξιμα ταμεία αμοιβαίων κεφαλαίων για το συνολικό ποσό στόχου των 300 εκατομμυρίων ευρώ. Πρόσθετη

χρηματοδότηση μπορεί να είναι διαθέσιμη ανάλογα με το ενδιαφέρον για το Πρόγραμμα. (EIF, 2016).

Το πρόγραμμα COSME, για την περίπτωση της Ελλάδας, δημιουργήθηκε με στόχο τη συμβολή στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, κυρίως των μικρών και μεσαίων που περισσότερο έχουν ανάγκη στήριξης. Διευκόλυνε την πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση, ενώ, για την περίπτωση της Ελλάδας, βασίστηκε στην εμπειρία που υπήρχε από το Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (2007-2013).

Τώρα, αναφορικά με το είδος της χρηματοδοτικής στήριξης την οποία προσφέρει το ΕΤαΕ στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού προγράμματος VC FoF, σημειώνεται πως μέσω του Προγράμματος το ΕΤαΕ αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση με βάση το μετοχικό κεφάλαιο στο Πανευρωπαϊκό Ταμείο Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου (EIF, 2016):

- σε ισότιμη βάση με άλλους επενδυτές στο Ταμείο ·
- κατά προτίμηση κατά το πρώτο κλείσιμο.
- τουλάχιστον το 7,5% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου ·
- έως το 25% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου ·
- εντός του ορίου των 300 εκατομμυρίων ευρώ.

Σχετικά με αυτούς που είναι επιλέξιμοι για το Πανευρωπαϊκό Πρόγραμμα VC FoF, οι υποψήφιοι που αποσκοπούν στη σύσταση και διαχείριση Πανευρωπαϊκού Ταμείου Κεφαλαίων Επιχειρηματικού Κινδύνου, χρειάζεται να λάβουν υπόψη τους ότι το Ταμείο: (EIF, 2016):

- επιδιώκει μια ισορροπημένη στρατηγική με στοχοθετημένη κατανομή σε Πρώιμη φάση τουλάχιστον 30% των συνολικών επενδύσεων κεφαλαίων της Investee Funds
- είναι σε θέση να φτάσει σε κρίσιμη μάζα για να εκτελέσει αποτελεσματικά τη στρατηγική της που στοχεύει τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ σε μέγεθος χρηματοδότησης που έχει επιτευχθεί αξιόπιστα εντός δώδεκα μηνών
- ανταποκρίνεται σε ένα ή περισσότερα κριτήρια πολιτικής που καθορίζονται στην τεκμηρίωση για τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, εστιάζεται ιδιαίτερα στα κεφάλαια για τις επενδύσεις που στοχεύουν στις κοινωνικές προκλήσεις και την ηγετική θέση της βιομηχανίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»
- είναι σε θέση να αντλεί έσοδα από ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές για τουλάχιστον το 50% των αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου
- στόχους για επενδύσεις, μέσω ή μαζί με τα κεφάλαια της Investee:
 - τουλάχιστον το 50% των συνολικών επενδύσεων κεφαλαίων της Investee σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή λειτουργούν στην ΕΕ · -σε τουλάχιστον 4 κράτη μέλη της ΕΕ ή συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», εκ των οποίων τουλάχιστον 3 κράτη μέλη της ΕΕ.
 - διοικείται από ανεξάρτητη ομάδα διαχείρισης που λειτουργεί στην ΕΕ και ελέγχεται από ιδιώτες ή ιδιωτικές οντότητες ·
 - εκτελεί δραστηριότητες που δεν παραβιάζουν τις δεοντολογικές αρχές ή παραβιάζουν τους περιορισμένους τομείς του ΕΤαΕ ή του προγράμματος πλαισίου «Ορίζοντας 2020».

Τέλος, σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας τού Πανευρωπαϊκού Προγράμματος VC FoF, σημειώνονται τα κάτωθι (EIF, 2019):

- Στο πλαίσιο του Προγράμματος, το ΕΤαΕ δεσμεύεται για επιλεγμένα ταμεία κεφαλαίων έως 25% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου Αμοιβαίων Κεφαλαίων στο κλείσιμο του ΕΤΕ. Το μέγιστο μέγεθος κάθε επένδυσης σε επιλεγμένο Ταμείο Αμοιβαίων Κεφαλαίων περιορίζεται σε 300 εκατομμύρια ευρώ. Το ΕΤαΕ είναι αυτό που αποφασίζει για το ποσό της επένδυσης που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος καθώς και για τις πηγές χρηματοδότησης ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της ΕΕ και του ΕΤαΕ και της επενδυτικής στρατηγικής του Ταμείου.
- Στη συνέχεια, το Ταμείο Αμοιβαίων Κεφαλαίων θα επενδύσει σε κεφάλαια που επενδύονται βάσει της επενδυτικής στρατηγικής τους.
- Τα κεφάλαια για την επένδυση θα πρέπει να πληρούν ορισμένα ελάχιστα κριτήρια που αφορούν, μεταξύ άλλων, στη διακυβέρνηση, στον τομέα και στο στάδιο εστίασης.
- Το Ταμείο Αμοιβαίων Κεφαλαίων θα πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση κατανομής στο πλαίσιο τού Προγράμματος, όπως ορίζεται στην τεκμηρίωση της Πρόσκλησης.
- Το Ταμείο Αμοιβαίων Κεφαλαίων είναι υπεύθυνο για την τακτική υποβολή εκθέσεων στο ΕΤαΕ σχετικά με το χαρτοφυλάκιο των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί και τις εταιρείες στις οποίες συμμετέχει.

2.7.8 Ευρωπαϊκό Ταμείο για τις Στρατηγικές Επενδύσεις (EFSI) και Equity Products

Στο πλαίσιο τού επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ ενώνουν πόρους και ευθυγραμμίζουν περαιτέρω τους στόχους τους για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τις Στρατηγικές Επενδύσεις (EFSI). Στο πλαίσιο του EFSI, το ΕΤαΕ παρέχει χρηματοδότηση προς όφελος πιο ευάλωτων οντοτήτων εντός του «οικοσυστήματος» της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, των κοινωνικών επιχειρήσεων, των οργανώσεων του κοινωνικού τομέα και των μικρών μεσαίων κεφαλών σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής της ΕΕ (EIF, 2016).

Το ΕΤαΕ εφαρμόζει τώρα ένα νέο σύνολο συμμετοχικών τίτλων με στόχο:

- Την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των μικρών και μεσαίων κεφαλαίων, των κοινωνικών επιχειρήσεων και των οργανώσεων του κοινωνικού τομέα που εγκαθίστανται ή αναπτύσσουν επιχειρηματικές δραστηριότητες στα κράτη μέλη της ΕΕ καθ 'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, από την προ-εμπορική φάση έως την ανάπτυξή τους
- Την εξασφάλιση της κατάλληλης συμβολής στην ανάπτυξη της αγοράς σε τομείς όπως η μεταφορά τεχνολογίας, οι επιχειρηματικοί άγγελοι, ο κοινωνικός αντίκτυπος, τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τα Funds-of-Funds
- Να καταρρίψουν τις ιδιωτικές επενδύσεις στην αγορά ιδιωτικών κεφαλαίων και επιχειρηματικών κεφαλαίων για να συμβάλουν στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού «οικοσυστήματος» μετοχών.

Το EFSI Equity συμβάλλει, λοιπόν, στο πρόγραμμα Πανευρωπαϊκών Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Το EFSI Equity αναπτύσσεται με τη μορφή δύο «παραθύρων» που μπορούν να συνδυαστούν για να ακολουθήσουν στρατηγικές επενδύσεων σε πολλά στάδια (EIF, 2016):

Παράθυρο Επέκτασης και Ανάπτυξης (Expansion and Growth Window): Στο πλαίσιο του νεοσυσταθέντος παραθύρου επέκτασης και ανάπτυξης, το ΕΤαΕ παρέχει επενδύσεις σε ίδιες μετοχές σε ή μαζί με ταμεία ή άλλες οντότητες που εστιάζουν άμεσα ή έμμεσα σε χρηματοδότηση μεσαίων και ανώτερων κεφαλαίων σε μετέπειτα φάση και σε πολλαπλά στάδια. Επιπλέον, για πρώτη φορά, το ΕΤαΕ παρέχει επενδύσεις με σκοπό να δημιουργήσει κοινωνικό αντίκτυπο, με στόχο τις κοινωνικές επιχειρήσεις και τις οργανώσεις του κοινωνικού τομέα που είναι εγκατεστημένες ή δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη της ΕΕ.

Παράθυρο Πρώιμης Φάσης (InnovFin Equity): Στο πλαίσιο του Early Stage Window της EFSI Equity, το ΕΤαΕ παρέχει επενδύσεις σε μετοχές και συν-επενδύσεις σε ή κοντά σε ταμεία που επικεντρώνονται στην αρχική χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των «μεσαίων» κεφαλαίων που λειτουργούν σε καινοτόμους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» του Equity Instrument EFSI. Η InnovFin Equity αναμένεται να αναπτυχθεί κυρίως σε κράτη μέλη της ΕΕ και θα τηρεί τις απαιτήσεις και τους όρους που αναφέρονται στην κατωτέρω τεκμηρίωση. Το InnovFin Equity θα παραμείνει διαθέσιμο για την εξυπηρέτηση Χρηματοπιστωτικών Διαμεσολαβητών, οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτήσεις του EFSI, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθιερώνονται ή λειτουργούν σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες του «Ορίζοντας 2020» υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο Ενιαίο Μέσο Κοινοτικής Συμμετοχής.

Η παρουσία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων είναι σημαντική και στην Ελλάδα. Μέσω συνεργασιών, όπως, για παράδειγμα η συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος,

διασφαλίζεται η χρηματοδότηση για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, με την παράλληλη στήριξη και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, τον κεντρικό πυλώνα του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη (EIF, 2019). Το InnovFin παρείχε σημαντικές εγγυήσεις και αντεγγυήσεις για τη χορήγηση δανείων και την διευκόλυνση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στο πεδίο της καινοτομίας.

2.7.9 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Single EU Equity Financial Instrument

Το Ενιαίο Χρηματοδοτικό Μέσο Κοινοτικής Συμμετοχής (Single EU Equity Financial Instrument) υποστηρίζει την ανάπτυξη, την έρευνα και την καινοτομία των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων από τα πρώτα στάδια, περιλαμβανομένων των «σπόρων προς σπορά» μέχρι τη φάση επέκτασης και ανάπτυξης. Το χρηματοδοτικό μέσο ενιαίου κοινοτικού μετοχικού κεφαλαίου χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και “COSME” (πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις). Το ΕΤαΕ διαχειρίζεται επί του παρόντος το *Equity Facility for Growth (EFG)* στο πλαίσιο της COSME και της *InnovFin Equity* στο πλαίσιο του προγράμματος *Ορίζοντας 2020* (EIF, 2016).

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να επισημανθεί ότι για να μετριαστούν οι οικονομικές συνέπειες της πανδημίας COVID-19, το ΕΤαΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν δρομολογήσει ειδικά μέτρα στήριξης στο πλαίσιο του InnovFin Equity. Πρόκειται για συνέχεια της δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να φέρει άμεση ανακούφιση στις επιχειρήσεις που πλήττονται και αποτελούν μέρος της δέσμης μέτρων που ανακοινώθηκε από την Ομάδα της ΕΤΕπ στις 16 Μαρτίου 2020 για την κινητοποίηση της υποστήριξης των ευρωπαϊκών ΜΜΕ εγκαίρως και αποτελεσματικά.

2.7.9.1 Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020 (Horizon 2020)

Το πρόγραμμα «Ορίζοντα 2020» είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ που έχει διαθέσει σχεδόν 80 δισεκατομμύρια ευρώ σε διάστημα 7 ετών (2014-2020) - επιπλέον των ιδιωτικών επενδύσεων που θα προσελκύσουν τα χρήματα αυτά. Μέσω του Προγράμματος, αναμένονται περισσότερες ανακαλύψεις, , παίρνοντας μεγάλες ιδέες από το εργαστήριο και την αγορά (European Commission, 2019).

Το πρόγραμμα «Ορίζοντα 2020» είναι λοιπόν το χρηματοδοτικό μέσο που υλοποιεί την Ένωση Καινοτομίας, μια εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Θεωρείται, επίσης, ως μέσο για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Το πρόγραμμα «Ορίζοντα 2020» έχει την πολιτική υποστήριξη των ηγετών της Ευρώπης και των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ηγέτες των κρατών-μελών της Ένωσης και οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν εκφράσει πως η έρευνα αποτελεί μια επένδυση στο μέλλον της Ευρώπης και έτσι βρίσκεται στο επίκεντρο του σχεδίου της ΕΕ για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και απασχόληση (European Commission, 2019).

Συνδυάζοντας την έρευνα και την καινοτομία, το πρόγραμμα «Ορίζοντα 2020» συμβάλλει στην επίτευξη αυτού του στόχου με έμφαση στην άριστη επιστήμη, την ηγεσία της βιομηχανίας και στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων. Ο στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα παράγει επιστήμη παγκόσμιας κλάσης, θα απομακρύνει τους φραγμούς στην καινοτομία και θα διευκολύνει τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα να συνεργαστούν για την υλοποίηση της καινοτομίας (European Commission, 2019).

Το πρόγραμμα «Ορίζοντα 2020» είναι ανοικτό σε όλους, με μια απλή δομή που μειώνει την γραφειοκρατία και τον χρόνο έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να επικεντρωθούν σε

αυτό που είναι πραγματικά σημαντικό. Αυτή η προσέγγιση διασφαλίζει ότι τα νέα έργα απομακρύνονται γρήγορα - και επιτυγχάνουν ταχύτερα αποτελέσματα (European Commission, 2019).

Το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία θα συμπληρωθεί με περαιτέρω μέτρα για την ολοκλήρωση και περαιτέρω ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Τα μέτρα αυτά θα αποσκοπούν στην άρση των φραγμών για τη δημιουργία μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς για τη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία (European Commission, 2019).

Σε αυτό το σημείο παρατίθενται ορισμένα πολύ χρήσιμα στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Το τρέχον κύριο πρόγραμμα εργασίας «Ορίζοντας 2020» περιλαμβάνει μια εισαγωγή, 18 θεματικά τμήματα και γενικά παραρτήματα που περιγράφουν γενικούς κανόνες, όπως τους τυποποιημένους όρους παραδεκτού και τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης κ.λπ. (EU,2019).

Κάθε θεματική ενότητα είναι αυτοτελής και περιγράφει τους γενικούς στόχους, τις αντίστοιχες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και τα θέματα κάθε πρόσκλησης. Μια καινοτομία σε αυτό το πρόγραμμα εργασίας είναι οι τέσσερις αλληλοενισχυόμενες περιοχές εστίασης που περικλείουν τα όρια του προγράμματος και ευθυγραμμίζονται με τις κύριες προτεραιότητες πολιτικής:

- I. *«Οικοδόμηση ενός μέλλοντος με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, ανθεκτικό στο κλίμα» (LC).*
- II. *«Σύνδεση των οικονομικών και περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων - κυκλική οικονομία» (CE).*

III. «Ψηφιοποίηση και μετασχηματισμός της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και υπηρεσιών» (DT), και

IV.«Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Ένωσης Ασφαλείας» (SU).

Οι περιοχές αυτές εστίασης έχουν συνολικό προϋπολογισμό άνω των 7 δις ευρώ (2018-2020). Μια επισκόπηση των νέων ευκαιριών χρηματοδότησης παρέχεται στην εισαγωγή του προγράμματος εργασίας 2018-2020 και είναι προσβάσιμη μέσω ειδικών λειτουργιών αναζήτησης. Επιπλέον, ένα ειδικό τμήμα συγκεντρώνει ένα φάσμα δραστηριοτήτων για τις τεχνολογίες μπαταριών της επόμενης γενιάς για να οδηγήσει τη μετάβαση προς μια αποχαρκτηρισμένη κοινωνία (European Commission, 2019).

Πρόκειται για το τελευταίο πρόγραμμα εργασίας για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το οποίο δημιουργεί μια γέφυρα για την ομαλή μετάβαση σε οποιονδήποτε διάδοχο. Αυτό περιλαμβάνει την εφαρμογή νέων προσεγγίσεων, ιδίως του πιλοτικού προγράμματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας και του «κατ 'αποκοπήν πιλότου» (European Commission, 2019).

Οι προετοιμασίες για το πρόγραμμα εργασίας 2018-2020 ξεκίνησαν το 2016 με διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και συζητήσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με τις προτεραιότητες που έχουν περιγραφεί σε άτυπα έγγραφα εργασίας, δηλαδή 17 έγγραφα θεματικής οροθέτησης και ένα γενικό έγγραφο.

Κάθε θεματική ενότητα οργάνωσε τις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη με τον τρόπο που ήταν καταλληλότερος για το αντίστοιχο θέμα και τις αντίστοιχες ομάδες-στόχους. Λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τις διαβουλεύσεις και την προετοιμασία των τρεχόντων και των προηγούμενων προγραμμάτων εργασίας μπορούν να βρεθούν για τα ακόλουθα θέματα (European Commission, 2019):

Εξαιρετική επιστήμη:

- Μελλοντικές και Αναδυόμενες Τεχνολογίες,
- Υποδομές έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υποδομών

Ηγεσία στην Ενεργοποίηση και στις Βιομηχανικές Τεχνολογίες

- Νανοτεχνολογίες, προηγμένα υλικά, βιοτεχνολογία και προηγμένη παραγωγή και επεξεργασία (NMBP),

Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών,

Καινοτομία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Πρόσβαση σε χρηματοδότηση κινδύνου

Κοινωνικές προκλήσεις

Κοινωνική πρόκληση 1, (Υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευημερία)

Κοινωνική πρόκληση 2, (επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα για τα θαλάσσια, θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα και βιοϊονομία)

Κοινωνική Πρόκληση 4 (Εξυπνες, Πράσινες και Ολοκληρωμένες Μεταφορές)

Κοινωνική πρόκληση 5 (δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα πόρων και πρώτες ύλες)

Εξάπλωση της αριστείας και της ευρύτερης συμμετοχής

2.7.9.2 COSME- Equity Facility for Growth (EFG)

Η Διευκόλυνση Ίσων Κεφαλαίων για την Ανάπτυξη (EFG) αποτελεί ένα παράθυρο του Ενιαίου Χρηματοδοτικού Μέσου της ΕΕ που υποστηρίζει την ανάπτυξη, την έρευνα και την καινοτομία των επιχειρήσεων της ΕΕ από τα πρώτα στάδια, περιλαμβανομένων των «σπόρων προς σπορά» μέχρι το στάδιο επέκτασης και ανάπτυξης (EIF, 2019).

Η EFG, την οποία διαχειρίζεται το ΕΤαΕ, αποτελεί μέρος του προγράμματος COSME (Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων), πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μέσω της COSME EFG, το ΕΤαΕ επενδύει σε επιλεγμένα ταμεία που παρέχουν κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και χρηματοδότηση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε φάσεις επέκτασης και ανάπτυξης, ιδίως εκείνες που λειτουργούν διασυνοριακά. Οι διαχειριστές των αμοιβαίων κεφαλαίων λειτουργούν σε εμπορική βάση, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις επικεντρώνονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με το μεγαλύτερο αναπτυξιακό δυναμικό (EIF, 2019).

Η EFG είναι διάδοχος του μηχανισμού υψηλού αναπτυξιακού και καινοτόμου μέσου για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (GIF), που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP) κατά την περίοδο 2007-2013. Τώρα, σχετικά με τους υποψηφίους οι οποίοι μπορούν να επιλεγούν σημειώνεται πως για να λάβουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο της COSME EFG και, συνεπώς, για να γίνουν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί του ΕΤαΕ, (EU,2019). Θα πρέπει να είναι οργανισμοί που πραγματοποιούν επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων - συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών κεφαλαίων, ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων και φορέων ειδικού σκοπού - στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που έχει θεσπιστεί και λειτουργεί σε ένα ή σε περισσότερα κράτη- μέλη της ΕΕ (EIF, 2019).

2.7.9.3 InnovFin Equity

Το InnovFin Equity - το οποίο διαχειρίζεται το ΕΤαΕ - αποτελεί, εκτός από το μηχανισμό εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της InnovFin, μέρος του προγράμματος "InnovFin - Χρηματοδότηση της ΕΕ για τους καινοτόμους", μια πρωτοβουλία που δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Όμιλο ΕΤΕπ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (EIF, 2019).

Μέσω του InnovFin Equity, το ΕΤαΕ παρέχει επενδύσεις σε μετοχές και συν-επενδύσεις σε ή κοντά σε ταμεία που επικεντρώνονται σε εταιρείες κατά τα στάδια προπαραγωγής, σποράς και εκκίνησης που λειτουργούν σε καινοτόμους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», συμπεριλαμβανομένων των βιοεπιστημών και tech. Στο πλαίσιο της InnovFin Equity, το ΕΤαΕ στοχεύει επενδύσεις σε περίπου 45 κεφάλαια, κινητοποιώντας ένα συνολικό ποσό ύψους 4-5 δις ευρώ προς επένδυση σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή δραστηριοποιούνται στην ΕΕ και στις συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (συμμετέχουσες χώρες) (EIF, 2019).

Το InnovFin Equity συμβάλλει στο πρόγραμμα του Πανευρωπαϊκού Ταμείου Κεφαλαιακών Επενδύσεων. Το InnovFin Equity είναι επίσης διάδοχος του πρώτου σταδίου τού μηχανισμού υψηλής ανάπτυξης και καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων (GIF 1) στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP) που υλοποιείται κατά την περίοδο 2007-2013 (EIF, 2019).

Το *InnovFin Equity* περιλαμβάνει τέσσερα διαφορετικά προϊόντα (EIF, 2019):

- I. *InnovFin Technology Transfer*: υποστηρίζει τα έργα μεταφοράς τεχνολογίας ή τα δικαιώματα τεχνολογίας, μέσω εμπορικής επίδειξης και εμπορευματοποίησης, στοχεύοντας σε επενδύσεις σε ταμεία μεταφοράς τεχνολογίας που λειτουργούν στον προ-σπόρο (συμπεριλαμβανομένης της απόδειξης ιδέας) και σε στάδια σποροπαραγωγής. Στόχος της είναι να επιταχύνει τις τεχνολογικές καινοτομίες, ιδίως στους τομείς των βασικών τεχνολογιών που επιτρέπουν την ανάπτυξη (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, της νανοτεχνολογίας, της βιοτεχνολογίας, της «καθαρής τεχνολογίας» και της τεχνολογίας αιχμής) και άλλων στόχων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», (αδειοδότηση, πώληση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας) και spin-outs, spin-off ή δραστηριότητες κοινής επιχείρησης.
- II. *InnovFin Business Angels*: Οι επιχειρηματικοί άγγελοι InnovFin (InnovFin BA) στοχεύουν σε κεφάλαια που συγκεντρώνονται από επιχειρηματικούς αγγέλους ή επενδυτικά κεφάλαια επιχειρηματικών αγγέλων που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις πρώιμου σταδίου και κοινωνικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή δραστηριοποιούνται στις συμμετέχουσες χώρες που δραστηριοποιούνται στους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιπτώσεων. Το InnovFin BA είναι ανοικτό για έμπειρους επιχειρηματικούς αγγέλους που επιθυμούν να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν τα πρώτα τους κονδύλια BA, επίσης σε χώρες με λιγότερο αναπτυγμένα οικοσυστήματα για επενδύσεις πρώιμου σταδίου.
- III. *InnovFin Venture Capital*: Το κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου InnovFin (InnovFin VC) στοχεύει σε επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων που παρέχουν χρηματοδότηση στις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιχειρήσεων) σε αρχικό στάδιο λειτουργίας στους τομείς του

προγράμματος *Ορίζοντας 2020*. Σύμφωνα με την InnovFin VC, το ΕΤαΕ επιδιώκει να επενδύσει στο πρώτο κλείσιμο των κεφαλαίων. Μπορεί επίσης να επενδύσει σε άλλα κλεισίματα, ειδικά εάν η παρέμβασή του είναι καταλυτική για περαιτέρω συλλογή κεφαλαίων. Επενδυτικές ομάδες «για πρώτη φορά» ή «αναδυόμενες» που αναζητούν για πρώτη φορά θεσμική συγκέντρωση χρημάτων είναι επίσης επιλέξιμες. Μέσω επιλεγμένων αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, το ΕΤαΕ παρέχει χρηματοδότηση επιχειρηματικών κεφαλαίων στις επιχειρήσεις κατά τις φάσεις των σπόρων προς σπορά, εκκίνησης και άλλων πρώιμων σταδίων, οι οποίες επενδύουν κυρίως στους σπόρους προς σπορά και στις σειρές Α σειράς.

IV. *InnovFin Funds-of-Funds*: Το InnovFin Fund-of-Funds (InnovFin FoF) στοχεύει σε επενδύσεις σε κεφάλαια κεφαλαίων που κατέχουν ή στοχεύουν στη δημιουργία χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε υποκείμενα κεφάλαια με σημαντική αρχική εστίαση. Παρέχει επίσης σημαντική χρηματοδότηση για το *πρόγραμμα Πανευρωπαϊκού Ταμείου Κεφαλαιακής Επενδύσεων* που διαχειρίζεται χωριστά. Το ΕΤαΕ επιδιώκει να επενδύσει σε ταμεία κεφαλαίων τα οποία έχουν ευρεία γεωγραφική κάλυψη από περισσότερες από 3 χώρες και επικεντρώνονται στο αρχικό στάδιο ή ακολουθούν ισορροπημένες στρατηγικές με τουλάχιστον 30%. (EU,2019)

2.7.9.4 EIF-NPI Equity Platform

πλατφόρμα *EIF-NPI Equity* είναι μια συνεργατική πρωτοβουλία που ξεκίνησε από το ΕΤαΕ το 2016, η οποία προωθεί την ανταλλαγή γνώσεων και τις βέλτιστες πρακτικές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και των Εθνικών Ιδρυμάτων Προώθησης (National Promotional Institutions -NPI) ή των τραπεζών (NPB) σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στόχος του είναι να βελτιώσει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

και τα μεσαία κεφάλαια, να υποστηρίξει την ανασυγκρότηση των αγορών μετοχών και να συνδυάσει τις εθνικές, κοινοτικές και ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης (EIF, 2019).

Η πρωτοβουλία αυτή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, ανταποκρινόμενη στις προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί από τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΕ και τα NPI. Έκτοτε, το ΕΤαΕ έχει καθοδηγήσει και τα μη κυβερνητικά ιδρύματα για την υλοποίηση επενδύσεων σε μετοχές, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το EFSI. Το ΕΤαΕ συμμερίζεται τους στόχους των NPI όσον αφορά στην υποστήριξη ενός καλά λειτουργούντος ευρωπαϊκού οικοσυστήματος επιχειρηματικών κεφαλαίων και ιδιωτικών συμμετοχών (EIF, 2019).

Τα μέλη του NPI συμμετέχουν ενεργά σε ένα πολυμερές Γενικό Φόρουμ αφιερωμένο στον καθορισμό στρατηγικών ευκαιριών και στη διευκόλυνση της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των μη κυβερνητικών οργανώσεων και του ΕΤαΕ. Το Γενικό Φόρουμ αποτελείται σήμερα από 42 μέλη από 25 ευρωπαϊκές χώρες. Τα NPI που ενδιαφέρονται να γίνουν μέλη του Γενικού Φόρουμ μπορούν να υποβάλουν αίτηση ανά πάσα στιγμή, ακολουθώντας τις οδηγίες στην ενότητα "*Τρόπος υποβολής αιτήσεων*" (EIF, 2019).

Το Γενικό Φόρουμ εκλέγει μερικά από τα μέλη του για να υπηρετήσουν σε Συμβουλευτικό Φόρουμ που επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με την επιχειρησιακή και επενδυτική συνεργασία, μεταξύ άλλων μέσω του *Μοντέλου Ενισχυμένης Συνεργασίας του ΕΤαΕ-NPI*. Αυτό επέτρεψε στο ΕΤαΕ και στα NPI να αναπτύξουν κοινά εργαλεία και πρότυπα με στόχο την εναρμόνιση και την τυποποίηση της αλληλεπίδρασης με τους διαχειριστές κεφαλαίων, όπως (EIF, 2019):

- Λόγοι οικοδόμησης Due Diligence
- Εργαλείο εγγραφής κομματιών

- Βασικές νομικές αρχές
- Αναφορά αμοιβαίων κεφαλαίων

Η πρωτοβουλία απευθύνεται σε NPI ή σε τράπεζες που δραστηριοποιούνται στα κράτη μέλη της ΕΕ. Τα ενδιαφερόμενα ιδρύματα που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με τον σχετικό Χάρτη μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο Γενικό Φόρουμ της *EIF-NPI Equity Platform*. Η ιδιότητα του μέλους διέπεται από έναν Χάρτη και οι εργασίες του Γενικού Φόρουμ διέπονται από καθιερωμένους διαδικαστικούς κανόνες.

2.8 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Debt Products

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων συνεργάζεται με ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών όπως με τράπεζες, με εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, με ταμεία εγγυήσεων, με ιδρύματα αμοιβαίων εγγυήσεων, με διαφημιστικές τράπεζες ή με οποιοδήποτε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που παρέχει χρηματοδότηση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή εγγυήσεις για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων αυτών. Τα εγγυητικά μέσα αποτελούνται από δύο βασικά προϊόντα που υποστηρίζουν την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση (EIF, 2019):

- ο *Ενίσχυση πιστωτικών μονάδων / τιτλοποίηση (Εγγυήσεις για τιτλοποιημένα χρηματοδοτικά μέσα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις)*

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων είναι αναγνωρισμένο ως κορυφαίος πάροχος πιστωτικής ενίσχυσης τριπλής κατηγορίας Α στις τιτλοποιήσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Μέσω

του καθεστώτος της Πολυμερούς Τράπεζας Ανάπτυξης, επιτρέπεται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης 0% στα περιουσιακά προς εγγύηση στοιχεία που. Συνήθως, το EIF εγγυάται ορισμένες δόσεις τραπεζογραμματίων (ανώτερων ή / και μικρότερων δόσεων) που εκδίδονται μέσω μιας συναλλαγής τιτλοποίησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- ο *Εγγυήσεις / αντισταθμίσεις για χαρτοφυλάκια μικροπιστώσεων, δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή μισθώσεις (Διαχείριση πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)*

Ως αποτέλεσμα της αναγνωρισμένης εμπειρίας του EIF στην αγορά εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το Ταμείο διαχειρίζεται πολλές εντολές εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή των εθνικών και περιφερειακών διαχειριστικών αρχών.

2.8.1 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και AGRI Guarantee Facility

Το AGRI του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων είναι μια νέα πρωτοβουλία που διαχειρίζεται το Ταμείο εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει ως στόχο να διευκολύνει τη μεγαλύτερη πρόσβαση των γεωργών, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, των συνεταιρισμών, των αγροτικών μικρών επιχειρήσεων ή των μικρών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων δασοκομίας) στα κράτη μέλη της ΕΕ, να είναι πιο ριψοκίνδυνοι τελικοί παραλήπτες (EIF, 2019).

Προσφέροντας μειωμένες απαιτήσεις γενικού επιτοκίου ή / και εξασφαλίσεων μέσω επιλεγμένων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, ο στόχος της πρωτοβουλίας είναι να

αυξηθεί το ποσό της χρηματοδότησης που διατίθεται στη γεωργία, στις γεωργικές επιχειρήσεις τροφίμων, στη δασοκομία και στις αγροτικές επιχειρήσεις. Το AGRI υποστηρίζει επίσης τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων στις αγροτικές περιοχές και στις δασικές τεχνολογίες (EIF, 2019).

Το μέσο αυτό παρέχει υψηλή μόχλευση δημιουργώντας μεγαλύτερο αντίκτυπο στην αγορά από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από εθνικούς / περιφερειακούς πόρους. Ως εγγυητής, το ΕΤΕ ενεργεί εξ ονόματός του, αλλά για λογαριασμό και για λογαριασμό του και με κίνδυνο να συμμετέχει η περιφέρεια / κράτος μέλος της ΕΕ στη διευκόλυνση (EIF, 2019).

Τώρα, αναφορικά με το ποιος μπορεί να επιλεγεί για να γίνει ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής του ΕΤαΕ στο πλαίσιο της διευκόλυνσης εγγυήσεων AGRI, σημειώνεται πως είναι τα: ιδρύματα εγγυήσεων, συστήματα εγγυήσεων ή άλλα χρηματοπιστωτικά ή πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης ή δανειακά κεφάλαια δεόντως εξουσιοδοτημένα να εκτελούν δραστηριότητες δανεισμού ή χρηματοδοτικής μίσθωσης ή να εκδίδουν εγγυήσεις σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε συμμετέχουσα χώρα (EIF, 2019).

Αν κάποιος φορέας επιλεγεί για να είναι οικονομικός ενδιάμεσος, τότε τα οφέλη ορίζονται ως εξής (EIF, 2019):

Η εγγύηση του πρώτου χαρτοφυλακίου ζημιών επιτρέπει στους επιλεγμένους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές να αναλαμβάνουν μεγαλύτερους όγκους συναλλαγών παρέχοντας κάλυψη πιστωτικού κινδύνου σε δάνειο (ή μίσθωση με βάση τη μίσθωση) για τη δημιουργία χαρτοφυλακίου δανείων (ή μισθώσεων) με μέγιστο ποσό ζημιών έως 25%. Αυτό το ανώτατο επιτόκιο εξασφαλίζει την ευθυγράμμιση του ενδιαφέροντος στην πλευρά των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών.

- Οι επιλεγμένοι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δημιουργούν ένα νέο χαρτοφυλάκιο δανείων (ή μισθώσεων) στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας εντός μιας συμφωνηθείσας περιόδου που κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη. Η εγγύηση μπορεί επίσης να διαρθρωθεί ως μέσο αντιστάθμισης ή μπορεί να συνδυαστεί με άλλες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις του Ομίλου του ΕΤαΕ, υπό την προϋπόθεση της χωριστής διαδικασίας αίτησης δανείων.
- Κάλυψη ζημιών σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, μέχρι το ανώτατο όριο του χαρτοφυλακίου που καθορίζεται σύμφωνα με την εκτιμώμενη αναμενόμενη και μη αναμενόμενη ζημία .
- Γρήγορη πληρωμή σε περίπτωση αθέτησης
- Τα πρόσθετα οφέλη που απορρέουν από το καθεστώς του πολυμερούς τραπεζικού ιδρύματος του ΕΤΑΕ - για παράδειγμα, η εγγύηση του ΕΤΕ μπορεί να προσφέρει κεφαλαιουχική ελάφρυνση (με την επιφύλαξη της έγκρισης του ρυθμιστικού φορέα).

Τέλος, αν πρόκειται για διαχειριστική αρχή, τότε τα οφέλη εκτιμώνται ότι είναι τα ακόλουθα (EIF, 2019):

- Γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τους τελικούς αποδέκτες, εξασφαλίζοντας την ταχεία επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων.

- Η υψηλή μόχλευση αυτού του τύπου μέσου (μόχλευση είναι γνωστή εκ των προτέρων) τουλάχιστον 3-4 φορές, ανάλογα με το ποσοστό εγγύησης και το ανώτατο όριο εγγύησης που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων.
- Ισχυρός εταίρος στις σχέσεις με τους χρηματοπιστωτικούς ενδιάμεσους.
- Προσαρμοσμένες παράμετροι, όπως το ποσοστό εγγύησης ή η περίοδος διαθεσιμότητας ανάλογα με τις ανάγκες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάπτυξης.
- Προσέλκυση πρόσθετων ιδιωτικών πόρων που προστίθενται στους όγκους που εκταμιεύονται στην οικονομία.
- Ανανεώσιμο μέσο που επιτρέπει να χρηματοδοτηθούν επιπλέον τελικοί αποδέκτες με λίγους πόρους.
- Σημαντική ορατότητα του οργάνου.
- Χαμηλότερη εθνική συνεισφορά λόγω υψηλότερου ποσοστού συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ.
- Τακτικές ενημερώσεις από το ΕΤαΕ για την πρόοδο της εφαρμογής.
- Ετήσιος κύκλος αναφοράς.

Στην επόμενη υποενότητα αναφέρονται ορισμένα από τα debt products.

2.8.1.1 AGRI Italy Platform Uncapped Guarantee Instrument

Η πλατφόρμα *AGRI Italy* είναι μια νέα γενιά πολυπεριφερειακών χρηματοδοτικών μέσων που αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσβασης των τελικών δικαιούχων στη χρηματοδότηση, η οποία είναι ανοιχτή σε όλες τις ιταλικές περιφέρειες και αυτόνομες επαρχίες και έχει συσταθεί σε συνεργασία με τις ιταλικές περιφέρειες της Καλαβρίας, της Καμπανίας, των Emilia Romagna, , Puglia, Toscana, Veneto, Umbria - ενεργώντας μέσω των Διαχειριστικών Αρχών των σχετικών Προγραμμάτων Περιφερειακής Ανάπτυξης ("RDP") - (όπως ενημερώνεται από καιρό σε καιρό, καθεμία από τις "Συνεισφερόμενες Περιφέρειες"), -με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (EIF, 2019).

Η πλατφόρμα *AGRI Italy* διοικείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού των Ευρωπαϊκών Ταμείων Διαρθρωτικών Ταμείων και Επενδύσεων (ESF) 2014-2020 και υποστηρίζεται από τους πόρους που διατίθενται από τις Περιφέρειες Συνεισφορών και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤαΕ), το ΕΤαΕ και η Cassa Depositati e Prestiti (CDP) υπό την ιδιότητά τους ως επενδυτών στην πλατφόρμα (EIF, 2019). Η πλατφόρμα *AGRI Italia* είναι ανοιχτή σε πρόσθετες συνεισφορές από άλλες διαχειριστικές αρχές (εκτός από τις συμβαλλόμενες περιφέρειες που αναφέρονται ανωτέρω), οι οποίες μπορούν να επικοινωνήσουν με το EIF (Διεύθυνση Εντολών - Διεύθυνση I & A). (EIF, 2019).

Αναφορικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που διατίθενται στο πλαίσιο της πλατφόρμας *AGRI Italy* και τύπος υποστήριξης προς τους τελικούς αποδέκτες σημειώνεται πως ο στόχος της πλατφόρμας *AGRI Italy* είναι να παράσχει καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τους τελικούς αποδέκτες μέσω της προστασίας των ζημιών που παρέχει το ΕΤαΕ σε επιλεγμένους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς («FI») μέσω εγγυήσεων χωρίς κάλυψη, που

καλύπτουν χαρτοφυλάκια προϊόντων που προέρχονται από νέα προϊόντα, και στους τομείς της γεωργίας και της βιομηχανίας. (ΕΣΠΑ,2016).

Ως εκ τούτου, οι επιλέξιμοι τελικοί αποδέκτες θα λάβουν τη χρηματοδότηση χρέους από τους επιλεγμένους FI που έχουν συνάψει την εγγύηση με το ΕΤαΕ. Ειδικότερα, η πλατφόρμα *AGRI Italy* στοχεύει στους ακόλουθους δύο στόχους πολιτικής:

- I. "*Υποστήριξη επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις*" (*Investimenti nelle aziende agricole*), και
- II. "*Υποστήριξη επενδύσεων στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων*" (*Investimenti per la trasformazione e commercializzazione de prodotti agricoli*)

2.8.2 Credit Enhancement

Οι επιχειρήσεις πιστωτικής ενίσχυσης στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση των κρατών μελών της ΕΕ και των υποψήφιων χωρών καθώς και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ). Διευκολύνοντας την εκτέλεση των συναλλαγών τιτλοποίησης, το EIF παρέχει εγγυήσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που τους επιτρέπουν να διαφοροποιούν τις πηγές χρηματοδότησής τους και να επιτυγχάνουν οικονομική και κανονιστική ελάφρυνση κεφαλαίου μέσω της μεταφοράς πιστωτικού κινδύνου. Το EIF εστιάζει κυρίως σε (EIF, 2019) :

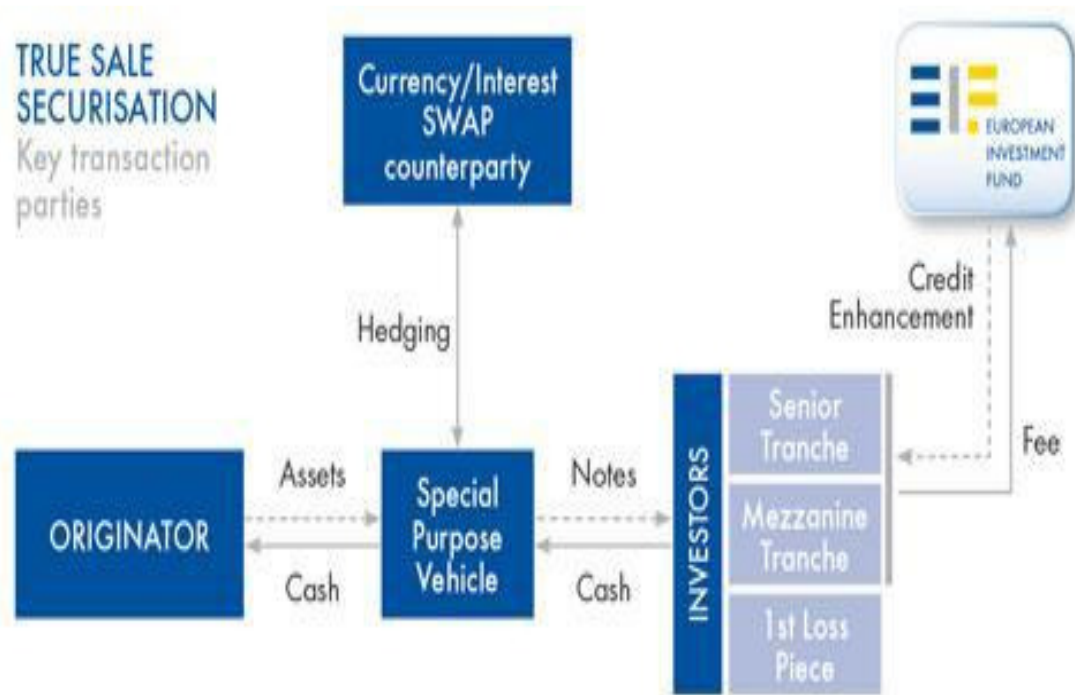
- Δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Εγγυήσεις δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- Μικρές εισπρακτικές
- Εμπορικές απαιτήσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Χρηματοδότηση επιχειρηματικών συμμετοχών (μίσθωση / δάνεια)
- Μικροδάνεια

Τώρα, αναφορικά με τα οφέλη για τα επιλεγμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αυτά εκτιμώνται ότι είναι τα ακόλουθα (EIF, 2019):

- Στα αξιόγραφα που καλύπτονται από τίτλους που παρέχονται με περιουσιακά στοιχεία αποδίδεται η πιστοληπτική τους ικανότητα AAA / Aaa / AAA.
- Το EIF μπορεί να «πουλά προστασία» στο ίδιο το χαρτοφυλάκιο, π.χ. άμεσα προς όφελος του συντάκτη σε συνθετικές συμφωνίες.
- Η μεταφορά πιστωτικού κινδύνου και η ελάφρυνση κεφαλαίου - μέσω της τοποθέτησης χαρτονομισμάτων με επενδυτές μετρητών ή με άλλο τρόπο διευκολύνεται περαιτέρω από τη μηδενική στάθμιση κινδύνου που αποδίδεται στα περιουσιακά στοιχεία που εγγυόμαστε (Basel II), χάρη στο καθεστώς της Πολυμερούς Τράπεζας Αναπτύξεως.
- Οι εγγυήσεις προσφέρονται σε ανταγωνιστικές τιμές, μετά από λεπτομερή ανάλυση της συναλλαγής και του συντάκτη

Αναφορικά με τις εγγυήσεις οι οποίες είναι διαθέσιμες, το EIF μπορεί να παρέχει διάφορα είδη εγγυήσεων (όπως αναδιπλώσεις, διμερείς εγγυήσεις, συμβάσεις αντιστάθμισης πιστωτικού κινδύνου κ.λπ.) σε μερίδια υψηλού κινδύνου συνήθως με ελάχιστη ισοτιμία ισοδύναμη με BB / Ba2. Οι εγγυήσεις για το ABS παρέχονται με διαφορετικές μορφές, όπως αναδιπλώσεις ή διμερείς εγγυήσεις στους νόμιμους κατοίκους (EIF, 2019):

Εικόνα 1. Πηγή: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/credit_enhancement/index.htm

2.8.3 Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility (CCS GF)

Το *CCS GF* είναι μια πρωτοβουλία που διαχειρίζεται το EIF εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2016 στο πλαίσιο του προγράμματος Creative Europe (2014-2020). Το *CCS GF* ωφελεί τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, οι οποίοι συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε προσιτή χρηματοδότηση μέσω χρέους για τα έργα τους (EIF, 2019).

Η εγγύηση του ETE επιδιώκει να το αλλάξει. Τα δάνεια που υποστηρίζονται από την ΕΕ στο πλαίσιο του *CCS GF* είναι τώρα διαθέσιμα για επιχειρήσεις σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Στα τέλη Ιουνίου του 2016, αυτά περιλάμβαναν τα κράτη μέλη της ΕΕ, την Ισλανδία και τη Νορβηγία. Η πρωτοβουλία μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα από 600 εκατομμύρια ευρώ νέων δανείων και άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων για τους τελικούς δικαιούχους μέσω της καταλυτικής επίδρασης της εγγύησης (EIF, 2019).

Η διευκόλυνση εγγύησης ενθαρρύνει τους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές να υιοθετήσουν μια συγκεκριμένη προσέγγιση πιστοληπτικής αξιολόγησης με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Έχουν επίσης την ευκαιρία να λάβουν μια εξατομικευμένη κατάρτιση για την καλύτερη κατανόηση των ειδικών αναγκών των έργων του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, αυξάνοντας έτσι τη δέσμευσή τους στον τομέα αυτό). (ΕΣΠΑ,2016).

2.8.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και ENSI - EIF and National Promotional Institutions (NPIs) Securitisation Initiative

Το ENSI είναι μια πλατφόρμα συνεργασίας και κατανομής των κινδύνων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ETE) και πολλών εθνικών ιδρυμάτων προώθησης (ΕΕΠ) - και γενικότερα των θεσμών οικονομικής ανάπτυξης στην ΕΕ - για την ενθάρρυνση της

χορήγησης δανείων από MME μέσω των κεφαλαιαγορών. Τα ιδρύματα-εταίροι του ENSI είναι το ETE, η ETEπ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (EBRD), η bnfirance (FR), η Βρετανική Επιχειρησιακή Τράπεζα (BBB, UK), η Cassa Depositi e Prestiti (CDP, IT), η Kreditanstalt für Wiederaufbau , DE), Instituição Financeira de Desenvolvimento (IFD, PT), Instituto de Credito Oficial (ICO, ES) και Ομάδα εργασίας για την ανάπτυξη της Τράπεζας της Μάλτας (MT) (EIF, 2019).

στόχος αυτής της κοινής συνεργασίας στις πράξεις τιτλοποίησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η τόνωση της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ευρώπη μέσω της αναζωογόνησης της αγοράς τιτλοποίησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με παράλληλη κατανομή των πόρων από τον ιδιωτικό τομέα. Αυτό αντικατοπτρίζει το πνεύμα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI) με στόχο την επίτευξη πολύ ευρύτερης προσέγγισης υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. (ΕΣΠΑ,2016).

ομάδα εργασίας καθορίζει τις τυποποιημένες διαδικασίες και τα ελάχιστα κριτήρια βάσει των οποίων τα αντίστοιχα εθνικά ιδρύματα προώθησης είναι γενικά πρόθυμα να συμμετάσχουν σε συναλλαγές τιτλοποίησης. Επιπλέον, η ομάδα εργασίας συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να συζητήσει τις επιλογές εξάπλωσης των πόρων από το EFSI για τους σκοπούς των συναλλαγών τιτλοποίησης.

Στο ερώτημα «τι προσφέρει η ENSI στα επιλεγμένα Εθνικά Προωθητικά Ιδρύματα», διαπιστώνεται πως η ENSI παρέχει (EIF, 2019):

- χρηματοδότηση και κεφάλαια,
- μείωση της συγκέντρωσης χαρτοφυλακίων ή / και

- αποσυγκέντρωση χαρτοφυλακίων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοπιστωτικούς μεσάζοντες, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ισχύουσες εντολές και οι εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές των φορέων-εταίρων ENSI.
- Μια ενιαία πρόσβαση σε ένα σύνολο κοινών μέτρων στήριξης που παρέχονται από τα ιδρύματα-εταίρους της ENSI
- Ένα εναρμονισμένο και διαφανές πλαίσιο με απλουστευμένες διαδικασίες.
- Συντονισμό και ενίσχυση των δραστηριοτήτων προώθησης σε όλα τα ευρωπαϊκά ιδρύματα προώθησης με ευέλικτο, αποτελεσματικό και διαφανή τρόπο.

Αναφορικά με το ποιες είναι οι απαιτήσεις που θα επιλεγεί κάποιος ως ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός στο πλαίσιο του ENSI, σημειώνεται πως επιλέξιμοι μεταβιβάζοντες είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεόντως εξουσιοδοτημένα να εκτελούν δραστηριότητες δανεισμού ή χρηματοδοτικής μίσθωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, η οποία έχει συσταθεί και λειτουργεί σε ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το επιλεγμένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα θα υποχρεωθεί να δημιουργήσει ένα νέο χαρτοφυλάκιο δανείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, χρηματοδοτικές μισθώσεις ή εγγυήσεις ανάλογες με τη συμμετοχή των συμμετεχόντων φορέων-εταίρων ENSI. Το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα παρέχει επίσης πληροφορίες για το τιλοποιημένο χαρτοφυλάκιο και για οποιοδήποτε από τα συμφωνηθέντα πρόσθετα δάνεια προς τα συμμετέχοντα ιδρύματα-εταίρους του ENSI (EIF, 2019).

2.8.5 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και Erasmus+ Master Loan Guarantee Facility

διευκόλυνση εγγυήσεων για το δάνειο κύριας πίστης *Erasmus +* είναι μια πρωτοβουλία της ΕΕ που διαχειρίζεται και υλοποιεί το EIF, εξ ονόματος της DG Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος *Erasmus +*, το οποίο και αποσκοπεί στην ενίσχυση της κινητικότητας των σπουδαστών στην Ευρώπη (EIF, 2019).

Ο μηχανισμός εγγυήσεων για τα δάνεια *Master of Loans Erasmus +* στοχεύει στην αύξηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, προκειμένου οι σπουδαστές, ανεξάρτητα από το κοινωνικό τους υπόβαθρο, να αποκτήσουν μεταπτυχιακό τίτλο σε άλλη χώρα του προγράμματος *Erasmus +*, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων στην Ευρώπη. Οι πτυχιούχοι των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών θα συμβάλλουν ολοένα και περισσότερο στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη καθώς μεγαλώνει η ανάγκη για υψηλότερες δεξιότητες (EIF, 2019).

Αναφορικά με το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Μηχανισμού εγγυήσεων δανείων *Erasmus +*, ο μηχανισμός *Εγγυήσεων Δανειακού Δανείου Erasmus +* επικεντρώνεται στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες του προγράμματος *Erasmus +*. Τώρα, σε ό,τι έχει να κάνει με το πώς λειτουργεί η *Διευκόλυνση Εγγυήσεων Δανείων Erasmus +*, το ΕΤαΕ δεν παρέχει απευθείας δάνεια *Master Erasmus +*. Οι φοιτητές μπορούν να υποβάλουν αίτηση για δάνεια για τις σπουδές τους στο εξωτερικό σε συμμετέχουσες τράπεζες και πρακτορεία φοιτητικών δανείων, τα οποία θα επιλέγονται από το ΕΤαΕ κατά τη διάρκεια του προγράμματος μέσω πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η διευκόλυνση εγγύησης των δανείων κύριας πίστης *Erasmus +* άρχισε να λειτουργεί στις αρχές του 2015, με σταδιακή ανάπτυξη σε όλες τις προαναφερόμενες χώρες του προγράμματος *Erasmus +*. Τα *Erasmus + Master* δάνεια δεν μπορούν να υπερβούν τα 12.000 ευρώ (ή ισοδύναμο ποσό σε τοπικό νόμισμα) για ένα μάθημα διάρκειας ενός έτους,

ή 18.000 ευρώ (ή ισοδύναμο ποσό σε τοπικό νόμισμα) για πτυχίο Master πάνω από ένα έτος (EIF, 2019).

Σχετικά με το ποιος μπορεί να είναι χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής του εγγυήσεων δανείων *Master Erasmus* επιλέξιμος για να γίνει ενδιάμεσος ΕΤαΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού +, οι επιλέξιμοι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές είναι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι και λειτουργούν σε μία ή περισσότερες επιλέξιμες χώρες του προγράμματος *Erasmus +* και είναι εξουσιοδοτημένοι να παρέχουν δάνεια σε φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για τους καταναλωτές (EIF, 2019).

Τέλος, τα οφέλη για τους χρηματοπιστωτικούς μεσάζοντες εκτιμώνται ότι είναι, στο πλαίσιο της *Διευκόλυνσης Εγγυήσεων Δανείων Erasmus +*, η παροχή κάλυψης από πλευράς του ΕΤαΕ πιστωτικού κινδύνου σε χαρτοφυλάκια φοιτητικών δανείων προς επιλέξιμους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Με την κατανομή του κινδύνου, το ΕΤαΕ επιτρέπει στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να δημιουργήσουν ένα χαρτοφυλάκιο νέων φοιτητικών δανείων και έτσι να παράσχουν περισσότερα δάνεια στους σπουδαστές από ό, τι θα προβλεφθεί διαφορετικά (EIF, 2019).

2.8.6 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και EREM Debt Products

Στο πλαίσιο της Εντολής Ενίσχυσης Κινδύνου του Ομίλου ΕΤΕπ (EREM), τα ακόλουθα χρηματοπιστωτικά προϊόντα EREM είναι σήμερα διαθέσιμα (EIF, 2019):

- Ενίσχυση της πιστοληπτικής ικανότητας που υποστηρίζεται από τα περιουσιακά στοιχεία του EREM (Asset Backed Securities - ABS)
- EREM Συνεταιριστικές Τράπεζες & Μικρότερα Ιδρύματα (CBSI)
- Πρωτοβουλία EREM για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (συνεισφορά στο ανώτατο τμήμα του ομίλου της συνολικής δομής της πρωτοβουλίας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις)
- Δάνεια EREM: Οι αιτήσεις στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος έχουν πλέον κλείσει. Ωστόσο, το πρόγραμμα ιδιωτικής πίστωσης EFSI είναι ανοιχτό και δέχεται εφαρμογές

2.8.6.1 EREM Asset-Backed Securities (ABS) Credit Enhancement

Οι Ενισχύσεις Πιστωτικής Ιδιοκτησίας με Πιστωτική Κάρτα EREM (Asset Backed Securities - ABS) είναι ένα χρηματοπιστωτικό προϊόν χρέους που δημιουργείται και διαχειρίζεται το ΕΤαΕ στο πλαίσιο της Εντολής Ενίσχυσης Κινδύνου του Ομίλου ΕΤΕπ (EREM). Το μέσο EREM ABS, για το οποίο έχει διατεθεί συνολικό ποσό έως 1,95 δις ευρώ, επιτρέπει στο ΕΤαΕ να υποστηρίξει μεσοπρακτικές δόσεις με αυξημένη παραγωγική ικανότητα. Με τη σειρά τους, οι μεταβιβάζοντες φορείς αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τους ελευθερωμένους πόρους για να δανείσουν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στα μικρά μεσαία κεφάλαια, έναν από τους κύριους στόχους του EREM (EIF, 2019).

2.8.6.2 EREM Cooperative Banks & Smaller Institutions (CBSI)

Το CBSI είναι ένα χρηματοπιστωτικό προϊόν χρέους που έχει συσταθεί και διαχειρίζεται το ΕΤαΕ στο πλαίσιο της Εντολής Ενίσχυσης Κινδύνου του Ομίλου ΕΤΕπ (EREM). Το CBSI συμβάλλει στην πρόθεση του Ομίλου ΕΤΕπ και διευρύνει το φάσμα των ενδιάμεσων φορέων μέσω των οποίων λειτουργεί, ιδίως με στόχο μικρές συνεταιριστικές τράπεζες και άλλα μικρότερα ιδρύματα που έχουν ιδιαίτερη εστίαση σε μικρότερες μικρομεσαίες και νεοσύστατες επιχειρήσεις. Με τη σειρά τους, οι μεταβιβάστες αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τους ελευθερωμένους πόρους για να αυξήσουν τη δανειοδότηση προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έναν από τους κύριους στόχους του EREM (EIF, 2019).

2.8.6.3 The SME Initiative

Η πρωτοβουλία για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι κοινό χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission) και του Ομίλου ΕΤΕπ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων), το οποίο στοχεύει στην τόνωση της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την παροχή μερικής κάλυψης κινδύνων για τα χαρτοφυλάκια δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων των καταγεγραμμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Παράλληλα με τους πόρους των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων και επενδύσεων που συνεισφέρουν τα κράτη μέλη, η πρωτοβουλία για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των πόρων COSME ή / και του προγράμματος «Ορίζων 2020» καθώς και των πόρων του Ομίλου της ΕΤΕπ. Η πρωτοβουλία για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις λειτουργεί προς το παρόν στη Βουλγαρία, τη Φινλανδία, την Ιταλία, τη Μάλτα, τη Ρουμανία και την Ισπανία. Στο μέλλον, μπορεί να επεκταθεί σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (EIF, 2019).

Τώρα, σχετικά με το πώς λειτουργεί το SME Initiative, η πρωτοβουλία προβλέπει την εφαρμογή έως δύο προϊόντων: ένα μη εγγυημένο μέσο εγγύησης χαρτοφυλακίου και ένα μέσο τιτλοποίησης. Μέσω της Πρωτοβουλίας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το ΕΤαΕ παρέχει στους επιλεγμένους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές (π.χ. τράπεζες, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, ιδρύματα εγγυήσεων, κεφάλαια χρέους) προστασία απωλειών και πιθανή ελάφρυνση κεφαλαίου με ευνοϊκό κόστος. Σε αντάλλαγμα αυτού του επιμερισμού των κινδύνων, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παρέχουν δάνεια, χρηματοδοτικές μισθώσεις ή / και εγγυήσεις για μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ευνοϊκούς όρους (π.χ. μειωμένα επιτόκια και απαιτήσεις εξασφάλισης για τους τελικούς αποδέκτες). Οι χρηματοπιστωτικοί ενδιάμεσοι επιλέγονται μέσω του ΕΤαΕ μέσω ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

2.9 Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) είναι ο κεντρικός πυλώνας του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Πρωταρχική επιδίωξη τού Ταμείου είναι να αντιμετωπίσει την έλλειψη εμπιστοσύνης και επενδύσεων ως απόρροια της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης, και να αξιοποιηθούν τα ρευστά διαθέσιμα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των επιχειρήσεων και των ιδιωτών σε μια εποχή κατά την οποία οι δημόσιοι πόροι είναι περιορισμένοι (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019).

Η Commission συνεργάζεται με τον στρατηγικό της εταίρο, τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Το ΕΤΣΕ χρηματοδοτεί στρατηγικές επενδύσεις βασικών τομέων, όπως είναι οι υποδομές, η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η έρευνα και η καινοτομία, το περιβάλλον, η γεωργία, η ψηφιακή τεχνολογία, η εκπαίδευση, η υγεία και τα κοινωνικά έργα. Επιπροσθέτως, συμβάλλει ως αρωγός στις μικρές επιχειρήσεις να

αρχίσουν, να αναπτυχθούν και να επεκταθούν, με την παροχή χρηματοδότησης με κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019).

Το ΕΤΣΕ είναι μια εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ που παρέχει στον όμιλο της ΕΤΕπ προστασία από τις πρώτες ζημιές. Αυτό συνεπάγεται ότι ο όμιλος της ΕΤΕπ είναι σε θέση για χορήγηση χρηματοδότησης σε έργα υψηλότερου κινδύνου απ' ό, τι συνήθως. Μια ανεξάρτητη επιτροπή επενδύσεων χρησιμοποιεί αυστηρά κριτήρια για να αποφασίζει εάν ένα έργο είναι επιλέξιμο για στήριξη από το ΕΤΣΕ. Δεν εφαρμόζονται ποσοστώσεις - ανά τομέα ή ανά χώρα. Η χρηματοδότηση παρέχεται αποκλειστικά με γνώμονα τη ζήτηση (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019).

Λόγω της επιτυχίας του ΕΤΣΕ, ο τέως πρόεδρος της Επιτροπής, ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ ανακοίνωσε, στο πλαίσιο [της ομιλίας του για την κατάσταση της Ένωσης, το 2016](#), πρόταση για επέκταση της διάρκειάς του και της ικανότητάς του για περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων: τη δημιουργία του «ΕΤΣΕ 2.0». Η πρόταση αυτή συνέβαλε στην επέκταση της αρχικής τριετούς περιόδου και του στόχου των 315 δις ευρώ σε τουλάχιστον μισό τρισεκατομμύριο ευρώ επενδύσεων έως το 2020. Μέσα από αυτήν την κίνηση επιδιώκεται επίσης να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη συμπληρωματικότητα, στα διασυνοριακά έργα και στα έργα που συμβάλλουν στην υλοποίηση των δεσμεύσεων της COP21, στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στην ενίσχυση της γεωγραφικής κάλυψης του ΕΤΣΕ. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019).

3. Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης- ΕΣΠΑ

Το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελεί το κύριο στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη στην Ελλάδα με τη συμβολή σημαντικών πόρων που προέρχονται από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Διαρθρωτικών Ταμείων και Επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ, μέσω της εφαρμογής του, επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις διαρθρωτικές αδυναμίες στην Ελλάδα που συνέβαλαν στην οικονομική κρίση, καθώς και άλλα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που προκλήθηκαν από αυτήν. Επιπλέον, το πρόγραμμα καλείται να συμβάλει στην επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι να προωθήσει την ανάπτυξη (ΕΣΠΑ, 2016):

- με πιο αποτελεσματικές επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία ·
- βιώσιμη, λόγω της αποφασιστικής μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
- και αποκλειστική, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη μείωση της φτώχειας.

3.1 Το αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΠΑ

Το αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΠΑ αποτυπώνεται στην ακόλουθη δήλωση: «Συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και

γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.»
(ΕΣΠΑ, 2016).

3.2 Χρηματοδοτικές προτεραιότητες

Οι χρηματοδοτικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ μπορούν συγκεντρωτικά να αποτυπωθούν ως ακολούθως (ΕΣΠΑ, 2016):

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας μέσα από (ΕΣΠΑ, 2016):

- Τη μετάβαση σε δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Τη δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις που προσελκύει επενδύσεις
- Την αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων

2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση, όπως μέσα από την:

- Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση

- Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και πρόσβαση στην απασχόληση με έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας ειδικά για τους νέους
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας

3. Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον

- Προστασία του περιβάλλοντος
- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
- Μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – ολοκλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη

- Δίκτυα μεταφορών με έμφαση στην ολοκλήρωση των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών, τους κάθετους άξονες και τη λειτουργική διασύνδεση των μεταφορικών μέσων
- Ενεργειακά δίκτυα
- Ευρυζωνικά δίκτυα

5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης

Καταλυτικό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 έχει διαδραματίσει η εκπόνηση της εθνικής Στρατηγικής και των περιφερειακών **Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση**. Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της χρειάζεται να εντοπίζουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες εμφανίζουν ή είναι σε θέση να οικοδομούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα επικεντρώνοντας τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων. Σε εθνικό επίπεδο έχουν προσδιοριστεί οκτώ κλάδοι στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση. Οι κλάδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020 αποτελούν οι **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις**. Οι «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις» δεν είναι τίποτε άλλο από εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων είναι εφικτό το να υλοποιηθούν συνδυασμένες επενδύσεις, οι οποίες χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, με στόχο την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων ή την πλήρη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων μιας περιοχής.

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελείται από 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 είναι Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά:

- *Τα Τομεακά Προγράμματα αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα*
- *Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας*

Τομεακά ΕΠ

*Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»
(ΕΠΙΔΑ)*

Το πρόγραμμα αυτό είναι αρμόδιο για τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων που στηρίζονται κυρίως από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) αλλά και από το ΕΚΤ

(Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρώπινων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης. Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι το να ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα και η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, το να δημιουργείται μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και το να αυξάνεται η εγχώρια προστιθέμενη αξία. Σηματοδοτείται επίσης η κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, όπως ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, ούτως ώστε να σημειωθεί αύξηση της κλίμακας των μονάδων παραγωγής, να επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών που δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα και τις επιμέρους περιφέρειες και ενσωματώνουν νέα γνώση, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
(ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Το ως άνω πρόγραμμα διαθέτει πολλούς τομείς και πολλά ταμεία (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και χρηματοδοτεί μέσα από τα ταμεία αυτά αυτών τις κύριες υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που σχετίζεται με το περιβάλλον, και πιο συγκριμένα με το Ταμείο Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι στόχοι του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» αναφορικά με τον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην *προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών,*

τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς) για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΕΣΠΑ, 2016).

Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσου για την υποστήριξη της μετάβασης της Χώρας σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ταυτόχρονη υποστήριξη της δημιουργίας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων στο σύνολο των τομέων της οικονομίας τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον τομέα του περιβάλλοντος. (ΕΣΠΑ, 2016).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Το πρόγραμμα διαθέτει πολλούς τομείς και ταμεία και συνιστά το βασικό υποστηρικτικό «εργαλείο» της Χώρας που σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τα άλλα ΕΠ συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη, αφού εμπεριέχει ολοκληρωμένες πολιτικές (ΕΣΠΑ, 2016)

- για να στηριχθεί η δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης,
- για να προωθηθεί η ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων,
- για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, για να ισχυροποιηθεί η σύνδεση της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας, με βασικό στόχο να περιοριστεί ή/και να εξαλειφθούν οι κοινωνικές

συνέπειες της κρίσης, ή/και να ελαχιστοποιηθεί το κόστος που προξενείται από την υψηλή ανεργία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»

Σε αυτό περιλαμβάνονται δράσεις που έχουν ως σκοπό την εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα διαθέτει πολλούς τομείς και πολλά ταμεία. *Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς. Το ΕΠ θα συμβάλλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας (ΕΣΠΑ, 2016).*

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

Το πρόγραμμα είναι πολυταμειακό και αποσκοπεί στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των ΕΠ που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

				εθ	επί
Πρόγραμ	«Αγρο	Ανάπτυ	(ΠΑΑ	νι	πεδ
μα	τική	ξη») σε	κό	ο

Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο

Αγροτικής Ανάπτυξης - ΕΓΤΑΑ). Το ΠΑΑ στοχεύει στην επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών. Από το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκχωρείται για διαχείριση στις Περιφέρειες περίπου το 30%.

	Πρόγραμ			
Επιχειρησιακό	α	«Αλιείας	και	Θάλασσας»

Το πρόγραμμα είναι μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας -

ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και βιώσιμη

ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα σχετίζεται επιπλέον με την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της Πολιτικής της Συνοχής, η **Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ)** συνιστά κύριο εργαλείο για να ενισχυθούν οι χωρικές συνεργασίες ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστά μία από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή.

Τα 5 διμερή προγράμματα αφορούν τη συνεργασία με ισάριθμες χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. Από τις χώρες αυτές οι τρεις αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Βουλγαρία και Ιταλία) και λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, ενώ οι δύο άλλες είναι υποψήφια κράτη-μέλη (Αλβανία και πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) και χρηματοδοτούνται από το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ).

Τα διμερή Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης των περιφερειών που συμμετέχουν και από τις δύο πλευρές των συνόρων, για τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων αλλά και των δυτικών και νοτίων συνόρων της χώρας.

Τα πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας, στα οποία συμμετέχουν περιφέρειες της χώρας μας, είναι τα εξής (ΕΣΠΑ, 2016):

- *Αδριατικής-Ιονίου (διακρατικό)*

- *MED (διακρατικό)*
- *MED ENI CBC (διασυνοριακό)*
- *Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)*
- *INERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)*
- *Balkan Mediterranean (διακρατικό)*

Εκτός των παραπάνω, η Ελλάδα διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση της **Μακροπεριφερειακής Στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου** και είναι επικεφαλής του πυλώνα της Γαλάζιας Ανάπτυξης της Μακροπεριφέρειας. Η στρατηγική αυτή, η οποία αποτελεί μια εκ των τεσσάρων μακροπεριφερειακών στρατηγικών της Ευρώπης, θα υποστηριχθεί από το διακρατικό πρόγραμμα Αδριατικής-Ιονίου στην υλοποίησή της (ΕΣΠΑ, 2016).

*Τέλος, στα προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας περιλαμβάνονται τα δίκτυα συνεργασιών **URBACT** και **ESPON**, καθώς και το **INTERACT**, το οποίο παρέχει τεχνική υποστήριξη σε όλα τα προγράμματα ΕΕΣ στον Ευρωπαϊκό χώρο (ΕΣΠΑ, 2016).*

Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

Κρίσιμοι παράγοντες για την επιτυχή εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 αποτελούν η αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και ο συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων στον προγραμματισμό, στη διαχείριση, παρακολούθηση και υλοποίηση αυτών, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), το οποίο συνίσταται στα παρακάτω (ΕΣΠΑ, 2016):

- *Ορισμός των αρχών/φορέων που αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης, ελέγχου και συντονισμού, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013.*
- *Οργανωτική δομή και τις επιμέρους αρμοδιότητες των εν λόγω αρχών/ φορέων.*
- *Λειτουργική συσχέτιση των αρχών/φορέων και συμμόρφωση προς την αρχή διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων.*
- *Γραπτές διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται.*
- *Κανονιστικές πράξεις που απαιτούνται για τον ορισμό των αρχών/ φορέων και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.*

Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές αρχές που διέπουν το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου 2014-2020 επικεντρώνονται στα εξής:

- *Ύπαρξη κοινών κανόνων στη διαχείριση και παρακολούθηση των ΕΠ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και με στόχο τον καλύτερο έλεγχο ενδεχόμενων αποκλίσεων στην εφαρμογή τους και την έγκαιρη λήψη και εφαρμογή διορθωτικών μέτρων.*
- *Υποχρεωτική ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρχών διαχείρισης και των δικαιούχων των πράξεων, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ), με στόχο τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων.*
- *Ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των Δικαιούχων και των Ενδιάμεσων Φορέων, αλλά και άλλων φορέων*

της Γενικής Κυβέρνησης με στόχο την μείωση της γραφειοκρατίας και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων.

- *Έγκαιρη χρηματοδότηση των πράξεων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων ΟΠΣ – ΠΔΕ και Τράπεζας της Ελλάδας.*

σχεδιασμός του ΣΔΕ έλαβε υπόψη την αρχιτεκτονική του νέου αναπτυξιακού σχεδιασμού, τις νέες απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, καθώς και την εμπειρία της εφαρμογής του ΣΔΕ 2007-2013, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων που διενεργήθηκαν ή και κρίθηκαν ως αναγκαίες στο πλαίσιο αυτού.

Συμπεράσματα - Επίλογος

Βασικά εργαλεία μέσα από τα οποία επιτυγχάνονται επενδύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων -σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία διαθέτει το χρήμα και το διοχετεύει στους εκάστοτε φορείς- η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, αλλά και τα προγράμματα ΕΣΠΑ. Οι δράσεις των φορέων αυτών μέσα από προγράμματα και πρωτοβουλίες που αναπτύσσουν, αποσκοπούν στο να αυξηθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον, να τονωθεί η οικονομία και να γίνουν τα κράτη-μέλη της Ένωσης πιο ανταγωνιστικά. Με την ενίσχυση της οικονομίας και την άμεση πρόσβαση στις αγορές, τα κράτη-μέλη μπορούν να επωφεληθούν έτι περαιτέρω, αξιοποιώντας τα επενδυτικά εργαλεία που τους παρέχει η ΕΕ, μέσα από τους επενδυτικούς φορείς που προαναφέρθηκαν.

Η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων έχει διαφανεί ότι είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς στηρίζει όχι μόνο την επιχειρηματικότητα, αλλά και σημαντικές πτυχές και ζητήματα που αφορούν συνολικά την κοινωνία. Η δραστηριότητά της εστιάζει σε τέσσερις εξαιρετικά σημαντικούς τομείς: την καινοτομία, τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων, το κλίμα και τις υποδομές. Πρόκειται για τομείς που είναι σημαντικό να ενισχυθούν, αφού η ομαλή λειτουργία τους είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία συνολικά της οικονομίας των ευρωπαϊκών κρατών, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Η στήριξη της επιχειρηματικότητας, εκτός των άλλων, είναι σημαντική και από την πλευρά του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων που, με σειρά προγραμμάτων και μέτρων συμβάλλει ποικιλοτρόπως στην επίτευξη αυτού του στόχου. Ενδεικτικά, τα προγράμματα και μέτρα Credit Rating, Equity Products, Technology Transfer, European Angels Fund, Venture Capitals, Social Impact Accelerator, Equity Financial Instrument, Horizon 2020, Single EU Equity Financial Instrument, Debt Products, καθώς και η σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, μέσα από τα προγράμματα ΕΣΠΑ κατέστη δυνατή η ενίσχυση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς. Ωστόσο, όπως έχει επισημανθεί, η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την Ελλάδα ήταν εξαιρετικά χαμηλή, αφού, σύμφωνα με στοιχεία που έχουν δοθεί στη δημοσιότητα, δεν ξεπερνά το 25%. Αυτό συμβαίνει υπό την επίδραση, μεταξύ άλλων, και των συνεπειών της οικονομικής ύφεσης και έχει σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομία της χώρας, αφού μειώνεται η ικανότητα υλοποίησης παραγωγικών έργων. Με τον τρόπο αυτό, η Ελλάδα απομακρύνεται από την προοπτική της περαιτέρω ανάκαμψης και ανάπτυξης, ενώ χάνει και την ευκαιρία απορρόφησης σημαντικών κονδυλίων από την ΕΕ.

Σε κάθε περίπτωση, καθίσταται εμφανές ότι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα εργαλεία και τα μέσα προώθησης των επενδύσεων, είναι σημαντική για κάθε ευρωπαϊκό κράτος, με έμφαση σε αυτά τα κράτη που, όπως ή Ελλάδα, αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης και βρίσκονται τα τελευταία χρόνια στη διαδικασία της ανάκαμψης. Υπό αυτό το πρίσμα, είναι απαραίτητο να αξιοποιούνται όλα τα διαθέσιμα μέσα, έτσι ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

ΕΣΠΑ (2016) *ΕΣΠΑ 2014-2020*. Ανακτήθηκε 27 Αυγούστου 2019 από:
<https://www.espa.gr/el/Pages/staticESPA2014-2020.aspx>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2019) Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων. *Ευρωπαϊκή Επιτροπή*. Ανακτήθηκε 27 Αυγούστου 2019 από: https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan-europe-juncker-plan/european-fund-strategic-investments-efsi_el

EU Who is who (2019) *Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων*. Ανακτήθηκε στις 11 Ιουλίου 2019 από: <https://publications.europa.eu/el/web/who-is-who/organization-/organization/EIB/EIB>

Europa.eu (2019) *Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων*. Ανακτήθηκε στις 10 Ιουλίου 2019 από: [https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-investment-bank_el#%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%B A%CF%8C-%CF%84%CE%B1%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CF%80%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CF%8D%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-\(%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B5\)](https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-investment-bank_el#%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%B A%CF%8C-%CF%84%CE%B1%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CF%80%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CF%8D%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-(%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B5))

Europa.eu (2019) *Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων*. Ανακτήθηκε στις 10 Ιουλίου 2019 από: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-investment-bank_el

European Investigation Bank (2020). *Η ΕΤΕπ με μια ματιά. 2019*. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2020 από: https://www.eib.org/attachments/general/the_eib_at_a_glance_el.pdf.

Δεδουσόπουλος, Α. (1995). Πολιτικές για την Αγορά Εργασίας στο τέλος του εικοστού αιώνα. Τόμ. Νο. 4. Σελ. 27-33. Τετράδια ΙΝΕ.

Μητράκος, Θ., Π. Τσακλόγλου και Ι. Χολέζας (2010α). «Προσδιοριστικοί παράγοντες της πιθανότητας ανεργίας των νέων στην Ελλάδα, με έμφαση στους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.» Στο: Τράπεζα της Ελλάδος, Οικονομικό Δελτίο 33, σσ. 23–68— (2010β). «Προσδιοριστικοί παράγοντες του ύψους των μισθών στην Ελλάδα, με έμφαση στους μισθούς των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Στο: Τράπεζα της Ελλάδος, Οικονομικό Δελτίο 34, σσ. 7–42.

Παπακωνσταντίνου, Γ. (2004). Προσφορά και Ζήτηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Χολέζας, Ι. και Π. Τσακλόγλου (2012). «Η Εργασία ως Παράγων Ανάπτυξης: Μετανάστευση – οικονομία – τεχνολογία». Στο: σσ. 505-558. Α. Κόντης (επιμ.). Εκδόσεις Παπαζήση. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας. Κεφ. Η Απασχολησιμότητα των Αποφοίτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Εννοιολογικές Προσεγγίσεις και Επισκόπηση της Διεθνούς και Ελληνικής Εμπειρικής Βιβλιογραφίας.

Ψαχαρόπουλος, Γ. (1999). Οικονομικά της Εκπαίδευσης. 3η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Ξενόγλωσση

EIF (2019) Audit and Controls. *European Investment Fund*. Retrieved 31 July 2019 from: https://www.eif.org/who_we_are/governance/audit_controls/index.htm

EIF (2019) Compliance and Operational Risk. *European Investment Fund*. Retrieved 31 July 2019 from: https://www.eif.org/who_we_are/governance/cor/index.htm

EIF (2019) COSME: Equity Facility for Growth. *European Investment Fund*. Retrieved 20 August 2019 from: _____

https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/cosme_efg/index.htm

EIF (2019) Credit Enhancement. *European Investment Fund*. Retrieved 21 August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/credit_enhancement/index.htm

EIF (2019) Credit Rating. *European Investment Fund*. Retrieved 31 July 2019 from:

https://www.eif.org/who_we_are/credit_rating/index.htm

EIF (2019) Culture and Creative Sectors Guarantee Facility. *European Investment Fund*.

Retrieved 21 August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/cultural_creative_sectors_guarantee_facility/index.htm

EIF (2019) Debt Products: AGRI Guarantee Facility. *European Investment Fund*. Retrieved 20

August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/agri_guarantee_facility/index.htm

EIF (2019) Debt Products: AGRI Italy Platform Uncapped Guarantee Instrument. *European*

Investment Fund. Retrieved 20 August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/resources/agri-italy-platform/index.htm

EIF (2019) Debt Products ALTER'NA – ESIF EARFD Nouvelle-Aquitaine. *European Investment*

Fund. Retrieved 20 August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/resources/esif-eafrd/index.htm

- EIF (2019) Debt Products: Portfolio Guarantees & Credit Enhancement/Securitisation. *European Investment Fund*. Retrieved 20 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/index.htm
- EIF (2016) Erasmus+ Master Loan Guarantee Facility. *European Investment Fund*. Retrieved 21 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/erasmus+master-loan-guarantee-facility/index.htm
- EIF (2019) EREM Asset Backed Securities (ABS) Credit Enhancement. *European Investment Fund*. Retrieved 26 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/erem-products/EREM_Asset-Backed_Securities.htm
- EIF (2019) EREM Cooperative Banks & Smaller Institutions (CBSI). *European Investment Fund*. Retrieved 26 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/erem-products/EREM_Cooperative_Banks_Smaller_Institutions_CBSI.htm
- EIF (2016) EFSI: Equity Instrument. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/efsi/index.htm
- EIF (2019) EIF Timeline: 20 years of support to SMEs across Europe. *European Investment Fund*. Retrieved 30 July 2019 from: https://www.eif.org/who_we_are/20years/index.htm
- EIF (2019) ENSI - EIF and National Promotional Institutions (NPIs) Securitisation Initiative. *European Investment Fund*. Retrieved 21 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/guarantees/ENSI/index.htm

EIF (2019) Equity Products: InnovFin Equity. *European Investment Fund*. Retrieved 20 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/innovfin-equity/index.htm

EIF (2019) Equity Products: Technology Transfer- Converting Research into Products for the Market. *European Investment Fund*. Retrieved 31 July 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/technology_transfer/index.htm

EIF (2019) Equity Products: Lower Mid-Market. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/lower_mid_market_funds/index.htm

EIF (2019) Equity Products: Risk Management. *European Investment Fund*. Retrieved 31 July 2019 from: https://www.eif.org/who_we_are/governance/risk/index.htm

EIF (2016) Equity Products: Single EU Equity Financial Instrument. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/index.htm

EIF (2019) Equity Products: Social Impact Accelerator. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/venture/index.htm

EIF (2019) Equity Products: Venture Capital. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/venture/index.htm

EIF (2019) InnovFin Equity. *European Investment Fund*. Retrieved 20 August 2019 from: https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/innovfin-equity/index.htm

EIF (2016) Pan-European Venture Capital Fund(s)-of-Funds Programme. *European Investment Fund*. Retrieved 19 August 2019 from:

https://www.eif.org/what_we_do/equity/paneuropean_venture_capital_fund_of_funds/index.htm

EIF (2019) Who we are. *European Investment Fund*. Retrieved 12 July 2019 from:

http://www.eif.europa.eu/who_we_are/index.htm

EIF (2019) What we do. *European Investment Fund*. Retrieved 12 July 2019 from:

http://www.eif.europa.eu/what_we_do/index.htm

European Commission (2019) Horizon 2020: What is Horizon 2020. *European Commission*.

Retrieved 19 August 2019 from: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/what-horizon-2020>.

European Investment Bank (2015, April). *Statement about EIB engagement in Greece*. European Investment Bank.